

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА

Факультет обліку та податкового менеджменту
Кафедра бухгалтерського обліку та консалтингу

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА "Облік і аудит"

галузь знань 07 Управління та адміністрування
спеціальність 071 Облік і оподаткування

Форма навчання: очна (денна)

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему:

«ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ СИСТЕМИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З
ВІТЧИЗНЯНИМИ ПОКУПЦЯМИ І ЗАМОВНИКАМИ В ТОВ
«ІРКАТЕК-2020»»

здобувача **ВОРОЩУКА Арсена Орестовича**

(прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

Науковий керівник: к.е.н., доцент Примаченко О.Л.

(науковий ступінь, учене звання, ПІБ)

(підпис)

Робота допущена до захисту перед екзаменаційною
комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)

В.о.завідувача кафедри: к.е.н., доцент Коршикова Р.С.

(підпис)

Київ 2023

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна бакалаврська робота містить 74 сторінки (основний текст викладено на 53 сторінках), 12 таблиць, список використаних джерел з 54 найменувань, 6 додатків.

«Особливості побудови системи обліку розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками в ТОВ «ІРКАТЕК-2020»»

Об'єктом дослідження є процес ведення обліку розрахунків між підприємством та його вітчизняними покупцями і замовниками.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та прикладних питань обліку розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками в ТОВ «ІРКАТЕК 2020».

Мета дослідження. Систематизувати, критично оцінити особливості побудови системи обліку розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками в ТОВ «ІРКАТЕК 2020» та надати пропозиції щодо її удосконалення

Відповідно до поставленої мети були визначені такі *завдання*:

- визначити сутність, значення та форми розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками;
- розглянути виконання та оцінку заборгованості вітчизняних покупців і замовників;
- дослідити нормативно-правове регулювання обліку розрахунків з вітчизняними покупцями та замовниками;
- проаналізувати сучасну проблематику побудови системи обліку розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками;
- визначити організаційно-технологічні особливості діяльності ТОВ «ІРКАТЕК 2020» та їх вплив на побудову системи обліку розрахунків з покупцями і замовниками;

- провести аналіз організації первинного обліку розрахунків з вітчизняними покупцями та замовниками в ТОВ «ІРКАТЕК 2020»;
- дослідити синтетичний і аналітичний облік розрахунків з вітчизняними покупцями та замовниками в ТОВ «ІРКАТЕК 2020»;
- проаналізувати відображення інформації щодо розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками у фінансовій звітності ТОВ «ІРКАТЕК 2020» та розробити рекомендації щодо вдосконалення системи їх обліку.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів. Результати дослідження можуть використовуватись для поглиблення теоретичних знань про побудову системи обліку розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками, а також для розвитку теоретичної бази в області обліку та фінансів. Результати дослідження можуть бути корисні для розробки методичних рекомендацій з побудови системи обліку розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками. Отримані результати можуть бути використані для підвищення ефективності фінансової діяльності підприємств, що займаються виробництвом та продажем будівельних матеріалів, через вдосконалення системи обліку розрахунків з покупцями та замовниками.

Рік виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи: 2023.

Рік захисту роботи: 2023.

Ключові слова: дебіторська заборгованість, облікова політика, підприємство, облік, розрахунки з вітчизняними покупцями, доходи від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), собівартість реалізованої продукції.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ СИСТЕМИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ВІТЧИЗНЯНИМИ ПОКУПЦЯМИ І ЗАМОВНИКАМИ.....	6
1.1 Сутність, значення та форми розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками	6
1.2 Визнання та оцінка заборгованості вітчизняних покупців і замовників	16
1.3. Організаційно-технологічні особливості діяльності ТОВ «ІРКАТЕК 2020» та їх вплив на побудову обліку розрахунків з покупцями і замовниками	21
РОЗДІЛ 2. СИСТЕМА ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ВІТЧИЗНЯНИМИ ПОКУПЦЯМИ І ЗАМОВНИКАМИ В ТОВ «ІРКАТЕК 2020» ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВДОСКОНАЛЕННЯ.....	29
2.1 Організація первинного обліку розрахунків з вітчизняними покупцями та замовниками в ТОВ «ІРКАТЕК 2020»	29
2.3 Синтетичний і аналітичний облік розрахунків з вітчизняними покупцями та замовниками на ТОВ «ІРКАТЕК 2020»	35
2.3 Відображення інформації щодо розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками у фінансовій звітності ТОВ «ІРКАТЕК 2020» та рекомендації щодо вдосконалення системи їх обліку	45
ВИСНОВКИ	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	54
ДОДАТКИ.....	58

ВСТУП

Кожне підприємство в ході власної діяльності взаємодіє з іншими компаніями та особистими підприємцями. Всі вони разом іменуються контрагентами - юридичними особами. У одних компанія купує продукцію чи послуги, а це постачальники, а іншим, навпаки, продає свої товари чи послуги. Це клієнти або покупці. Всі умови роботи зазвичай прописуються в договорах, а потім в первинних документах по кожній операції. Завдання бухгалтера – систематизувати цю інформацію, врахувати всі операції та відобразити їхню суму в грошовому вираженні. По суті, облік розрахунків з покупцями і замовниками показує ефективність діяльності організації в цілому. Адже економічний сенс праці полягає в отриманні прибутку. А від його дебіторської та кредиторської заборгованості безпосередньо залежить фінансове становище та стабільність підприємства. Тому організація обліку розрахунків з покупцями і замовниками є важливою частиною основних завдань управління.

У ринкових умовах господарювання підприємства висувають на перший план задоволення власних потреб і порушують виконання фінансових зобов'язань перед партнерами. Такі явища негативно впливають на розвиток економіки України та потребують пошуку шляхів їх усунення.

Дослідженням даної тематики займалися наступні вчені: Н.С. Акімова, К.В. Безверхий, О.С. Бондаренко, О.Г. Біла, К.П. Боримська, Р.Ф. Бруханський, Т.А. Бурова, Т.М. Васильєва, М.О. Вовк, Н. Ворона, Л.В. Гуцаленко, Т.В. Дідоренко, П.Є. Житний, О.Ю. Закревська, Є.А. Карпенко, Н.Б. Кащена, Т.Д. Косова, Г.О. Крамаренко, Л. Кручак, Н.О. Матицина, Є.В. Мних, Т.А. Наумова, Т.М. Паянок, О.О. Сидоренко, Н.І. Цегельник та інші вчені.

Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи - систематизувати, критично оцінити особливості побудови системи обліку розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками в ТОВ «ІРКАТЕК 2020» та надати пропозиції щодо її удосконалення.

Для досягнення мети було сформовано такі *завдання*:

- визначити сутність, значення та форми розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками;
- розглянути виконання та оцінку заборгованості вітчизняних покупців і замовників;
- дослідити нормативно-правове регулювання обліку розрахунків з вітчизняними покупцями та замовниками;
- проаналізувати сучасну проблематику побудови системи обліку розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками;
- визначити організаційно-технологічні особливості діяльності ТОВ «ІРКАТЕК 2020» та їх вплив на побудову системи обліку розрахунків з покупцями і замовниками;
- провести аналіз організації первинного обліку розрахунків з вітчизняними покупцями та замовниками в ТОВ «ІРКАТЕК 2020»;
- дослідити синтетичний і аналітичний облік розрахунків з вітчизняними покупцями та замовниками в ТОВ «ІРКАТЕК 2020»;
- проаналізувати відображення інформації щодо розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками у фінансовій звітності ТОВ «ІРКАТЕК 2020» та розробити рекомендації щодо вдосконалення системи їх обліку.

Об'єкт дослідження - процес ведення обліку розрахунків між підприємством та його вітчизняними покупцями і замовниками.

Предмет дослідження - сукупність теоретичних та прикладних питань обліку розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками в ТОВ «ІРКАТЕК 2020».

Методи дослідження: Аналіз джерел інформації - для отримання вичерпної інформації про функціонування системи обліку розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками; порівняння - для порівняння системи обліку розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками ТОВ «ІРКАТЕК-2020» з аналогічними системами в інших компаніях, компаративний аналіз - для порівняння систем обліку розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками в інших компаніях, з метою з'ясування передових практик та визначення можливих

напрямків вдосконалення системи в ТОВ ІРКАТЕК.

Теоретична значущість - результати дослідження можуть використовуватись для поглиблення теоретичних знань про побудову системи обліку розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками, а також для розвитку теоретичної бази в області обліку та фінансів.

Методична значущість - результати дослідження можуть бути корисні для розробки методичних рекомендацій з побудови системи обліку розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками.

Практична значущість - отримані результати можуть бути використані для підвищення ефективності фінансової діяльності підприємств, що займаються виробництвом та продажем будівельних матеріалів, через вдосконалення системи обліку розрахунків з покупцями та замовниками.

Інформаційна база дослідження: нормативно-правові документи, що регулюють ведення обліку розрахунків з покупцями; наукові статті, тези наукових конференцій, монографії, посібники, підручники тощо.

Структура: робота складається зі вступу, двох розділів, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ СИСТЕМИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ВІТЧИЗНЯНИМИ ПОКУПЦЯМИ І ЗАМОВНИКАМИ

1.1 Сутність, значення та форми розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками

Дебіторська заборгованість – «це сума грошових коштів, яку компанія (або будь-який інший суб'єкт господарювання) очікує отримати від своїх покупців і замовників за надані товари або послуги, але яку вони ще не сплатили» [36, с. 305].

Це стається, коли компанія продала товари або послуги своїм клієнтам на кредитній основі, тобто без повної оплати відразу після отримання товару або послуги. Зазвичай це зроблено за допомогою виписки рахунку-фактури з відстрочкою платежу, наприклад, 30, 60 або 90 днів.

Дебіторська заборгованість входить до складу поточних активів компанії, але вона не є грошовими коштами, оскільки її ще потрібно отримати. Якщо дебіторська заборгованість збільшується, це може вказувати на проблеми зі сплатою коштів клієнтами або на недостатню контроль за ризиками платіжної дисципліни.

Заборгованість залежно від своєчасності погашення поділяється на:

«1) дебіторська заборгованість, термін погашення якої не настав (термінова дебіторська заборгованість);

2) дебіторська заборгованість, не сплачена в строк (прострочена). Вона, у свою чергу, поділяється на:

- сумнівну дебіторську заборгованість;
- безнадійну дебіторську заборгованість» [3].

Дебіторську заборгованість також можна розділити на:

- «грошову» заборгованість – за раніше перераховану передоплату

(підприємство було в статусі покупця і йому заборговані товари, роботи, послуги);
 - «товарна» заборгованість - за раніше відвантажені товари, роботи, послуги
 (підприємство перебувало в статусі продавця і має заборгованість) [35, с. 449].

У табл.1.1 відобразимо визначення поняття «дебіторська заборгованість» в контексті думок різних науковців.

Таблиця 1.1 - Визначення поняття «дебіторська заборгованість» в контексті думок різних науковців

Джерело	Визначення поняття «дебіторська заборгованість»
Акімова Н. С., Топоркова О. В	Дебіторська заборгованість - це сума коштів, яку клієнт або покупець повинен сплатити компанії за товари чи послуги.
Безверхий К. В.	Дебіторська заборгованість - це кількість грошових зобов'язань, що не були сплачені покупцями вчасно
Бондаренко О. С.	Дебіторська заборгованість - це боргові зобов'язання підприємства перед своїми клієнтами за надані послуги або реалізовані товари.
Ворона Н., Адамович Н., Чернишова Н.	Дебіторська заборгованість - це сума грошових коштів, яку клієнт повинен сплатити після отримання рахунку від постачальника.
Гуцаленко Л.В., Мельник А.О.	Дебіторська заборгованість - це сума коштів, яку боржник повинен сплатити кредитору за надані послуги або товари.
Дідоренко Т. В.	Дебіторська заборгованість - це несплачені платежі, які клієнти повинні здійснити за раніше отримані послуги чи товари.
Кручак Л.	Дебіторська заборгованість - це несплачені рахунки, що мають бути сплачені клієнтами за придбані товари або отримані послуги.
Олійник С.О.	Дебіторська заборгованість - це кількість грошових зобов'язань, що виникли у зв'язку з невиконанням платіжних зобов'язань вчасно.
Сидоренко О.О.	Дебіторська заборгованість - це сума грошових коштів, яку клієнт повинен сплатити за товари або послуги, отримані в кредит.
Яременко Л. М.	Дебіторська заборгованість - це боргові зобов'язання підприємства перед клієнтами за непогашені рахунки за надані послуги чи реалізовані товари.

Джерело: згруповано за інформацією [1;3;5;8;10;15;12;21;29;35;38]

Дебіторську заборгованість можна класифікувати за відображеними у табл.1.2. критеріями.

У період ринкової економіки всі комерційні організації на основі договорів з іншими юридичними і фізичними особами в тій чи іншій мірі здійснюють розрахунково-грошові операції за поставлені цінності, виконані роботи або надані послуги.

Почепець – «юридична та фізична особа, яка використовує, купує, замовляє

або має намір придбати чи замовити товари, послуги чи роботи» [16].

Таблиця 1.2 - Класифікація дебіторської заборгованості

За термінами погашення	Довгострокова заборгованість, поточна заборгованість
За економічним змістом	Товарна дебіторська заборгованість
	Нетоварна дебіторська заборгованість
За характером виникнення	Дебіторська заборгованість, що виникла в результаті операційної діяльності
	Дебіторська заборгованість, що виникла в результаті іншої діяльності
За причинами виникнення	Виправдана, строк погашення якої не настав
	Невиправдана – прострочена, а також пов'язана з помилками під час оформлення документів і з порушенням умов договорів
За формою виникнення	Забезпечена, незабезпечена
За своєчасністю та ступенем вірогідності погашення	Строкова (нормальна)
	Прострочена – сумнівна і безнадійна
За відношенням до обліку та відображенням у звітності	Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом
	Дебіторська заборгованість за виданими авансами
	Дебіторська заборгованість за розрахунками з покупцями і замовниками
	Векселі одержані
	Дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками
	Інша дебіторська заборгованість

Джерело: згруповано за інформацією [13]

Замовник – «юридична або фізична особа, яка розмістила замовлення іншій особі – виробнику, продавцю, постачальнику товарів і послуг (експортеру). Замовником може бути держава, державні органи, установи, організації, підприємства, громадяни» [16].

Основні види договорів, які найчастіше оформлюють відносини з покупцями та замовниками:

- договір купівлі-продажу, за яким продавець зобов'язується передати покупцеві у власність товар, а покупець у свою чергу зобов'язується прийняти цей товар і сплатити за нього обумовлену суму;

- договір поставки - вид договору купівлі-продажу, основні відмінності якого полягають в тому, що товари купуються за договором поставки для продажу в рамках господарської діяльності, а договір поставки не може бути укладений організацією, яка не бере участі в підприємницькій діяльності. Ці договори

охоплюють більшість товарних відносин у фінансово-господарській діяльності як юридичних осіб, так і фізичних осіб-підприємців;

- договір підряду - це договір, за яким одна сторона (підрядник) зобов'язується за завданням другої сторони (замовника) виконати певну роботу і передати замовнику результат її виконання, а останній зобов'язується прийняти та оплатити;

- договір про надання послуг - у разі укладення договору про спільне надання послуг Виконавець зобов'язується надати послуги (вчинити певні дії або здійснити певну діяльність) від імені клієнта, а клієнт зобов'язується оплатити ці послуги; кожен із цих договорів має свої істотні умови, які є дуже важливими для бухгалтера в тому числі з точки зору розрахунків із покупцями та замовниками [12, с. 217].

Дебіторська заборгованість - це сума зобов'язань організації перед юридичними або фізичними особами в результаті торговельних відносин між ними або відволікання коштів від реалізації організації та їх використання іншими організаціями або громадянами [20, с. 112].

Місце розрахунків з покупцями і замовниками у дебіторській заборгованості можна пояснити таким чином. Коли компанія продала товар або послугу своєму покупцеві або замовнику, виникає заборгованість, яку вони повинні будуть сплатити у майбутньому. Цей борг потрібно відображати в бухгалтерському обліку, зокрема у рахунку «Дебіторська заборгованість». Залежно від умов угоди з покупцем або замовником, дебіторська заборгованість може мати різні строки та умови сплати.

Розрахунки з покупцями і замовниками займають важливе місце в дебіторській заборгованості, оскільки вони стосуються безпосередньо співпраці компанії з її клієнтами. Для ефективного управління дебіторською заборгованістю необхідно вести облік розрахунків з покупцями і замовниками, визначати терміни та умови сплати, а також контролювати своєчасність отримання платежів від клієнтів. Це допомагає уникнути можливих фінансових проблем і підвищити ефективність фінансового управління компанією.

При відстрочці платежу борг - це сума грошей, яку покупець повинен

сплатити, але пізніше, як було сказано раніше. При отриманні передоплати транспортна організація вже зобов'язана доставити товар покупцеві, тому умови договору вже виконані [21].

Однак при обліку дебіторської заборгованості в бухгалтерії зазвичай встановлюються умови договору або нарахування. Наприклад, умови контракту можуть передбачати, що платіжні зобов'язання іншої сторони виникають у момент відправлення їй товарів. У цьому випадку платіжні вимоги за товар виникають у момент відправлення товару і, отже, враховуються до тих пір, поки клієнт не виконає своє зобов'язання щодо оплати вже доставлених йому товарів.

Зобов'язання - це сума боргу компанії перед іншою юридичною чи фізичною особою. Виникає внаслідок невідповідності умов оплати товарів чи послуг з моменту переходу права власності або неповного виконання взаємних зобов'язань, у тому числі з дочірніми та залежними підприємствами, персоналом підприємства, бюджетом та позабюджетними фондами.

У зв'язку з розрахунками з покупцями і замовниками часто виникають зобов'язання, коли за домовленістю сторін покупець вносить постачальнику завдаток або аванс, розмір і умови якого визначаються умовами договору. У момент надходження авансу в організацію відбувається:

- зобов'язання перед покупцем, оскільки постачальник після перерахування передоплати зобов'язаний поставити йому товари, надати послуги та виконати роботи відповідно до договору;

- зобов'язання перед бюджетом по авансовому внеску ПДВ [20, с. 40].

На відміну від дебіторської заборгованості, у зобов'язанні організація використовує непогашені кошти, якими вона не володіє, і несплачені зобов'язання.

Визнання заборгованості в бухгалтерському обліку завжди тісно пов'язане з виникненням, зміною або припиненням цивільних правовідносин. Щодо законних строків, то яскравим прикладом є термін позовної давності, після закінчення якого безнадійна заборгованість виключається з реєстру.

Тому розрахунки з покупцями та замовниками не можна розглядати окремо від понять дебіторської та кредиторської заборгованості, які відображають вхідні

та вихідні зобов'язання компанії. Умови погашення вимог і зобов'язань, тобто виконання зобов'язань, можуть визначатися законом або домовленістю сторін.

Можливі форми розрахунків з покупцями можна представити у вигляді табл.1.3.

Таблиця 1.3 - Можливі форми розрахунків з покупцями

Форма розрахунку	Опис
Готівковий розрахунок	Оплата товару або послуги готівкою під час його отримання або на місці
Безготівковий розрахунок	Оплата товару або послуги за допомогою банківського переказу
Розстрочка	Розрахунки здійснюються за допомогою постійних платежів протягом певного періоду часу
Лізинг	Клієнт має можливість користуватися товаром або послугою протягом певного періоду часу, сплачуючи за це регулярні платежі
Факторинг	Продавець може продати свою дебіторську заборгованість сторонній організації (фактору) за певну суму грошей

Джерело: згруповано за інформацією [16]

Ця таблиця відображає найпоширеніші форми розрахунків з покупцями, які використовуються в бізнесі. Вибір форми розрахунку залежить від умов угоди з покупцем, обсягу та складності транзакції, а також від наявності необхідних фінансових ресурсів. У будь-якому випадку, ефективний облік розрахунків з покупцями дозволяє забезпечити своєчасну сплату за надані товари і послуги та підвищити фінансову стабільність компанії.

Готівковий розрахунок - це форма розрахунку, при якій покупець сплачує за товар чи послугу готівкою на місці або при отриманні. Цей вид розрахунку є найбільш простим та швидким способом здійснення платежу, проте вимагає наявності готівки. Для бізнесу ця форма розрахунку є найбільш вигідною, оскільки вона дозволяє отримати кошти без затримок та без витрат на комісії та інші витрати, пов'язані з безготівковим розрахунком.

Безготівковий розрахунок. Це форма розрахунку, при якій оплата товару чи послуги здійснюється за допомогою банківського переказу. Цей вид розрахунків дозволяє здійснити платіж без необхідності наявності готівки, що зменшує ризики пов'язані з перевезенням готівки. Однак, цей вид розрахунків може бути пов'язаний

з певними витратами на комісії та інші операційні витрати.

Розстрочка - це форма розрахунку, при якій покупець здійснює розрахунки за допомогою постійних платежів протягом певного періоду часу. Цей вид розрахунку дозволяє покупцю розтягнути платіж за товар чи послугу на довший період часу, що зменшує його фінансові витрати наразі, але збільшує загальну вартість товару чи послуги у зв'язку зі збільшенням вартості процентів за користування кредитом.

Лізинг - це форма розрахунку при якій покупець не купує товар або обладнання, а здає його в оренду на певний строк за певну ціну. Цей вид розрахунку дозволяє покупцеві скористатися товаром або обладнанням, не витрачаючи значну суму коштів на його придбання. Однак, після закінчення строку лізингу, покупець може не мати права власності на товар, який він орендував.

До основних форм розрахунків за товарними операціями відносяться:

- акредитиви;
- відомості платіжних доручень;
- розрахунки чеками;
- розрахунки за комерційними та необоротними векселями;
- розрахунки з виконанням планових платежів [11].

Запровадження тієї чи іншої форми повинно визначатися умовами договору між сторонами. Винятком може бути випадок, якщо спосіб оплати є обов'язковим банком або державою.

Відповідно до законодавства України розрахунки між постачальниками та покупцями, які відповідно до цього законодавства є юридичними особами, здійснюються в безготівковій формі. При погодженні умов договору покупець і замовник обговорюють узгоджену сторонами форму і порядок розрахунків.

Існує два види розрахункових операцій, які здійснюються організацією в безготівковій формі через поточний рахунок, відкритий в одному з банків за вибором організації:

- розрахунки за результатами товарних операцій;

- розрахунки за результатами нетоварних угод.

До розрахунків, що здійснюються за нетоварними операціями, належать, наприклад, рух грошової суми для розрахунків за фінансовими зобов'язаннями, розрахункові операції з навчальними закладами, різними фондами, державними органами. Наприклад: податкова служба, органи соціального захисту, пенсійні фонди та інші.

Бланк приймання може бути оформлений для покупців, які вже здійснили поставку (роботи, надані послуги), а також дає покупцеві можливість контролювати умови договору з постачальником: такі як час відвантаження, умови поставки або ціни, відвантажена продукція тощо. Акцепт - згода на оплату платіжного документа в узгоджений сторонами термін. Прийом попередній та наступний. Попереднє припущення, яке передбачає, що платник, отримавши вимогу про оплату поставленої йому продукції, повинен здійснити платіж протягом певного періоду часу. Якщо постачальник не отримав відмову від покупця, заявка буде прийнята, а оплата буде здійснена протягом 24 годин після прийняття.

Наступне припущення передбачає, що платіжна вимога оплачується в момент її отримання покупцем, який оцінить потребу в оплаті протягом трьох робочих днів, після чого платіж буде здійснено за платіжною вимогою або постачальник отримає повідомлення про відмову. Акредитив як платіжний засіб найчастіше використовується на міжнародному ринку і виступає засобом фінансування операції за аналогією з банківською гарантією. Якщо платоспроможність покупця викликає сумніви з боку продавця і потрібна передоплата, покупець не впевнений у надійності постачальника і сумнівається в доцільності перерахування передоплати постачальнику.

За допомогою акредитива клієнт робить замовлення через банк, де він обслуговується, після чого банк перераховує певну суму грошей на розрахунковий рахунок постачальника у відповідному банку. Оплата здійснюється на підставі акредитованої заявки, поданої покупцем в банк. Сума, зазначена в заявці на акредитив, буде депонована банком покупця на окремий рахунок для подальшої

оплати постачальнику з повідомлення банку, де обслуговуватиметься постачальник. Акредитив також може бути здійснений за рахунок банку, у формі позики.

При акредитивному способі оплати оплата продукції здійснюється після відвантаження постачальнику, а постачальник надає банку рахунки-фактури та товаросупровідні документи, які підтверджують, що товар дійсно відправлений покупцеві (перелік часто надається в умови акредитива). Акредитив — це спеціальне доручення банку продавця - з вимогою оплати платіжних документів. Однак слід пам'ятати, що при використанні акредитива частина грошових коштів організації, що належать постачальнику, знаходиться в стабільному стані до фактичного розрахунку, тобто використання акредитива. У зв'язку з цим таку форму розрахунків доцільно використовувати для розрахунків із довгостроковими та надійними контрагентами.

Оплата платіжним дорученням (банківським переказом) є одним із найпростіших способів оплати. Платіжне доручення - розпорядження банку про перерахування певної суми грошей з розрахункового рахунку організації-контрагента.

Платіжні доручення (перекази) виписуються:

- виплати населенню, страховим організаціям, пенсійним фондам і фондам соціального страхування;
- попередні платежі, платежі проти сплати неустойки, пені, погашення різних зобов'язань [15, с. 217].

Розрахунки через платіжні вимоги-доручення. При цій формі оплати організація-постачальник після відправки товару заповнює першу частину (вимогу), пише платіжну вимогу для покупця і направляє її платнику. Після отримання клієнт заповнює другу частину платіжного доручення та дає дозвіл банку на списання певної суми з поточного рахунку. Цей документ покупець надає банку для перерахування коштів постачальнику. Після оплати банк направляє документи в банк організації-постачальника для зарахування коштів на поточний рахунок.

Ланцюг поставок (supply chain) для покупців та замовників - це система взаємодії між підприємствами та організаціями, яка передбачає планування, координацію та контроль за рухом товарів та послуг від виробників до кінцевих споживачів.

Ланцюг поставок складається з різних етапів, таких як закупівля сировини та матеріалів, виробництво, зберігання та транспортування товарів, продаж та обслуговування клієнтів. Кожен з цих етапів має важливе значення для успішного функціонування ланцюга поставок та досягнення бізнес-цілей.

Ланцюг поставок може бути складним та містити багато елементів, що потребують уваги та управління. На нього впливають різні фактори, такі як зміни в попиті на товари та послуги, зміни у виробництві та технологічній базі, політична нестабільність та інші фактори.

Ефективне управління ланцюгом поставок для покупців та замовників дозволяє підприємствам знизити витрати на операції, збільшити швидкість виробництва та поставок, підвищити якість товарів та послуг та збільшити задоволення клієнтів. Це може бути досягнуто за допомогою ефективної організації та управління ланцюгом поставок, а також використання сучасних технологій та інструментів управління.

Можна також виділити фактори, що впливають на вибір постачальника: умови оплати; цінова конкурентоспроможність; гарантійні терміни; географічне розташування; ремонт та післягарантійне обслуговування; відповідність продукції постачальнику стандартам якості; виробничі потужності та обсяг виробництва за останні роки; можливість покупки безпосередньо у виробників або оптовиків.

Рішення про постачання приймаються в середовищі, де зовнішній і внутрішній контроль змінюються, створюючи проблеми та обмеження.

Структура управління взаємовідносинами з постачальниками: у міру зростання цінності та збільшення загального обсягу пропозиції постачальники та управління взаємовідносинами з постачальниками виходять на перший план. Організація та управління відносинами з постачальниками ґрунтується на серії стратегічних заходів.

Дебіторська заборгованість в організації є фундаментальною і складною сферою бухгалтерського обліку.

Складність вивчення розрахунків з покупцями та замовниками зумовлена впливом законодавства, маркетингу, технології виробництва та розвитку економіки в цілому.

При відображенні зобов'язань в бухгалтерському обліку головне - дотримання принципу переваги змісту над формою. Аналіз сутності принципу переваги сутності над формою може змінюватися як у часі, так і в просторі. Зміна економічної природи в часі пов'язана з тим, що економічна сутність бізнесу, що відбувається сьогодні, не відповідає існуючій в часі правовій формі.

Законодавство України передбачає облік реальних прямих зобов'язань для бухгалтерського обліку та балансу підприємства в цілому. Умовні зобов'язання підлягають обліку за всіма позабалансовими рахунками. Коли підприємство має погасити ці зобов'язання, вони беззастережно переводяться на балансові рахунки, а позабалансові закриваються. У бухгалтерському обліку відображається дебіторська заборгованість осіб, за яких здійснюються платежі, і кредиторська заборгованість на користь осіб, які повинні сплатити всю заборгованість.

1.2 Визнання та оцінка заборгованості вітчизняних покупців і замовників

У процесі переходу України до ринкової економіки та вступу до Світової організації торгівлі відбулися значні зміни у сфері бухгалтерського обліку. Його реформування проводилось відповідно до потреб ринку з урахуванням вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Основною метою бухгалтерського обліку в сучасних умовах є забезпечення підприємства та його фінансових партнерів достовірними даними про процеси формування, розподілу та використання прибутку. Особливу увагу слід звернути безпосередньо на оцінку економічних процесів у грошовому вираженні.

Дебіторська заборгованість «визнається активом, якщо підприємство може отримати майбутні економічні вигоди та її суму можна достовірно оцінити» [21, с. 115].

Поточна дебіторська заборгованість «за товари, роботи, послуги визнається активом відразу з визнанням доходу від реалізації товарів, робіт, послуг і оцінюється за первісною вартістю. У разі відстрочення оплати за продукцію, товари, роботи, послуги з утворенням різниці між справедливою вартістю дебіторської заборгованості та номінальною сумою грошових коштів та/або їх еквівалентів, отриманих за продукцію, товари, роботи, послуги, така різниця визнається дебіторською заборгованістю за нарахованим доходом (відсотками) у періоді його нарахування» [25].

Поточна дебіторська заборгованість, «яка є фінансовими активами (крім придбаної заборгованості призначеної для продажу), включається до підсумку балансу за чистою вартістю реалізації. Для визначення чистої вартості реалізації на дату балансу розраховується резерв сумнівних боргів» [39].

Резерв сумнівних боргів визначається одним із таких методів:

1. Застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості (1.1):

Абсолютна сума сумнівної заборгованості = (Сума всіх заборгованостей * Відсоток сумнівної заборгованості) + Сума заборгованостей, що вже нарахована як сумнівна (1.1)

Де:

Сума всіх заборгованостей - це загальна сума заборгованості компанії від всіх клієнтів.

Відсоток сумнівної заборгованості - це відсоток, який використовується для розрахунку абсолютної суми сумнівної заборгованості. Цей відсоток може бути розрахований на основі статистичних даних про прострочену заборгованість від попередніх періодів або на основі ризиків, пов'язаних з конкретним клієнтом.

Сума заборгованостей, що вже нарахована як сумнівна - це сума, яка вже віднесена до сумнівної заборгованості на попередніх періодах, але яка ще не була списана або стягнута.

Ця формула допоможе компанії розрахувати абсолютну суму сумнівної заборгованості, що дозволить їй виявити можливі ризики та підвищити рівень своєї фінансової безпеки.

2. Застосування коефіцієнта сумнівності. Коефіцієнт сумнівності є одним з ключових показників, який використовується для оцінки ризику невиконання заборгованості від клієнтів. Формула для розрахунку коефіцієнта сумнівності може бути такою (1.2):

$$\text{Коефіцієнт сумнівності} = \left(\frac{\text{Сума сумнівної заборгованості}}{\text{Загальна сума заборгованості}} \right) * 100\% \quad (1.2)$$

Коефіцієнт сумнівності дозволяє компанії оцінити ризик невиконання заборгованості від клієнтів. Чим вище коефіцієнт сумнівності, тим більше ризик невиконання заборгованості. Однак, точний рівень коефіцієнта сумнівності може залежати від різних факторів, таких як розмір компанії, тип бізнесу, ринкові умови тощо, тому необхідно враховувати контекст та обставини, щоб зробити вірну оцінку ризику.

За методом застосування абсолютної суми сумнівних боргів «розмір резерву визначається на основі аналізу платоспроможності окремих дебіторів. За методикою застосування коефіцієнта сумнівності розмір резерву розраховується шляхом множення суми залишку дебіторської заборгованості на початок періоду на коефіцієнт сумнівності» [25]. Коефіцієнт сумнівності можна розрахувати наступними способами:

- визначення питомої ваги безнадійної заборгованості в чистому прибутку;
- класифікація дебіторської заборгованості за строками погашення;
- визначення середньої частки списаної за період дебіторської заборгованості на суму дебіторської заборгованості на початок відповідного періоду за попередні 3-5 років.

Сума сумнівних боргів, визначена на основі класифікації дебіторської заборгованості на дату балансу, залишається резервом сумнівних боргів на ту саму дату. Залишок резерву сумнівних боргів на дату балансу не може перевищувати суму дебіторської заборгованості на цю ж дату.

У бухгалтерському розумінні оцінка — це спосіб вираження господарських засобів та їх джерел в узагальненому грошовому вимірнику, один із елементів методу бухгалтерського обліку.

Одним із важливих питань, які потребують глибокого та всебічного розгляду, є питання оцінки дебіторської заборгованості, чистої вартості реалізації. Вибір варіанту оцінки залежить від характеру зобов'язань.

Оцінка чистої вартості реалізації дебіторської заборгованості полягає у визначенні того, скільки грошей компанія зможе отримати після продажу своїх невиконаних рахунків на сторону, якщо відбудеться їхнє стягнення.

Оцінка чистої вартості реалізації дебіторської заборгованості може бути проведена за допомогою наступних кроків:

1. Визначити загальну суму дебіторської заборгованості, яка належить компанії.
2. Визначити суму заборгованості, яка є сумнівною або невиконаною.
3. Визначити очікуваний відсоток стягнення заборгованості, що вважається реалістичним в контексті конкретного бізнесу.
4. Розрахувати чисту вартість реалізації дебіторської заборгованості за допомогою наступної формули (1.3):

$$\text{Чиста вартість реалізації дебіторської заборгованості} = \text{Сума дебіторської заборгованості} * \text{Очікуваний відсоток стягнення} \quad (1.3)$$

Наприклад, якщо компанія має дебіторську заборгованість в сумі 100 000 грн, з яких 30 000 грн вважається сумнівною, а очікуваний відсоток стягнення становить 75%, то чиста вартість реалізації дебіторської заборгованості дорівнюватиме 75 000 грн.

Оцінка дебіторської заборгованості вітчизняних покупців і замовників полягає у визначенні потенційної ризикованості невиконати заборгованості компанією-дебітором. Для проведення оцінки необхідно використовувати різні методи та інструменти аналізу фінансового стану покупців та замовників.

Одним з найбільш популярних методів оцінки дебіторської заборгованості є використання рейтингування дебіторів. Рейтингування дебіторів - це процес

оцінки ризиків, пов'язаних з невикплатою заборгованості компанією-дебітором, шляхом аналізу фінансової стійкості та кредитного ризику дебітора.

Іншим методом оцінки дебіторської заборгованості є використання показників фінансового аналізу, таких як коефіцієнт ліквідності, коефіцієнт платоспроможності, коефіцієнт заборгованості та інші. Ці показники дозволяють оцінити фінансовий стан компанії-дебітора та потенційний ризик невикплати заборгованості.

Коефіцієнт ліквідності - це показник, який визначає здатність компанії покривати свої поточні зобов'язання з поточних активів. Основна формула коефіцієнта ліквідності, який найчастіше використовується, називається коефіцієнтом поточної ліквідності і має вигляд (1.4):

$$\text{Коефіцієнт поточної ліквідності} = \frac{\text{Поточні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}} \quad (1.4)$$

Де поточні активи - це грошові кошти та інші активи, які компанія може швидко перетворити на готівку, а поточні зобов'язання - це зобов'язання, які мають бути сплачені протягом наступних 12 місяців.

Коефіцієнт поточної ліквідності повинен бути не менше 1, щоб компанія мала достатньо грошових коштів для покриття своїх зобов'язань. Однак, чим більший коефіцієнт ліквідності, тим більша забезпеченість компанії для сплати зобов'язань та роботи в умовах непередбачуваності ринку.

Коефіцієнт платоспроможності - це показник, який визначає здатність компанії погасити свої зобов'язання за рахунок своїх активів. Основна формула коефіцієнта платоспроможності має вигляд (1.5):

$$\text{Коефіцієнт платоспроможності} = \frac{(\text{Поточні активи} - \text{Запаси})}{\text{Поточні зобов'язання}} \quad (1.5)$$

Запаси вважаються менш ліквідними, ніж грошові кошти або активи, що можуть бути швидко перетворені на готівку, тому вони віднімаються від поточних активів.

Коефіцієнт платоспроможності повинен бути не менше 1, щоб компанія мала

достатні активи для покриття своїх зобов'язань. Однак, чим більший коефіцієнт платоспроможності, тим більша забезпеченість компанії для сплати зобов'язань та роботи в умовах непередбачуваності ринку.

Коефіцієнт заборгованості є показником, який визначає, яку частину активів компанії становлять її зобов'язання. Формула коефіцієнта заборгованості має вигляд (1.6):

$$\text{Коефіцієнт заборгованості} = \frac{\text{Загальна заборгованість}}{\text{Загальні активи}} \quad (1.6)$$

Загальна заборгованість включає всі зобов'язання компанії, включаючи короткострокові та довгострокові борги. Загальні активи включають всі активи компанії, такі як грошові кошти, земля, будівлі, машини та обладнання.

Коефіцієнт заборгованості допомагає визначити, наскільки ризикована заборгованість компанії в порівнянні з її загальними активами. Чим вищий коефіцієнт заборгованості, тим більший ризик, що компанія може мати проблеми зі сплатою своїх зобов'язань. З іншого боку, якщо коефіцієнт заборгованості низький, то компанія має достатньо активів, щоб покрити свої зобов'язання.

1.3. Організаційно-технологічні особливості діяльності ТОВ «ІРКАТЕК 2020» та їх вплив на побудову обліку розрахунків з покупцями і замовниками

Організаційно-технологічні особливості діяльності ТОВ «ІРКАТЕК 2020» мають вплив на побудову обліку розрахунків з покупцями і замовниками.

ТОВ «ІРКАТЕК 2020» має велику кількість клієнтів, що збільшує кількість розрахунків з покупцями і замовниками. Таким чином, важливо мати ефективну систему обліку та контролю за цими розрахунками.

ТОВ «ІРКАТЕК 2020» має високий рівень автоматизації виробничих процесів та облікових систем, що дозволяє ефективно вести облік розрахунків з покупцями і замовниками. Автоматизовані системи можуть бути підключені до банківських систем, що дозволяє автоматично відслідковувати платежі та зменшує ризики

заборгованості.

ТОВ «ІРКАТЕК 2020» має встановлені різні терміни платежу для різних клієнтів, що впливає на організацію обліку та контролю за розрахунками з покупцями і замовниками.

Іншою особливістю діяльності ТОВ «ІРКАТЕК 2020» є використання комп'ютерної програми для обліку та автоматизації бізнес-процесів. Це значно спрощує процеси взаємодії з покупцями та замовниками, оскільки дозволяє швидко відслідковувати рух коштів та стан заборгованості.

Для побудови системи обліку розрахунків з покупцями та замовниками ТОВ «ІРКАТЕК 2020» використовується програмне забезпечення для бухгалтерського обліку та управління фінансами, що дозволяє автоматизувати більшість процесів обліку та зменшити можливість помилок.

Також, ТОВ «ІРКАТЕК 2020» використовує систему контролю якості продукції, що гарантує високу якість продукції та відповідність її характеристик вимогам стандартів. Це забезпечує високий рівень задоволення покупців та замовників та довіру до компанії.

У зв'язку з цим, для побудови системи обліку розрахунків з покупцями та замовниками ТОВ «ІРКАТЕК 2020» важливо враховувати технологічні та організаційні особливості діяльності компанії. Наприклад, використовувати програмне забезпечення, яке відповідає вимогам бізнес-процесів компанії та гарантує високу точність обліку. Також важливо мати чіткі процедури взаємодії з покупцями та замовниками, щоб уникнути можливих непорозумінь та затримок у розрахунках.

Для побудови ефективної системи обліку розрахунків з покупцями і замовниками важливо враховувати також відображені у табл.1.4 аспекти.

Особливості взаємодії з банками - взаємодія з банками є важливою складовою обліку розрахунків з покупцями та замовниками. Компанія може використовувати різні банківські послуги, такі як кредитні лінії, факторинг, лізинг тощо, для зменшення ризиків та забезпечення фінансової стабільності. Взаємодія з іншими підрозділами компанії - облік розрахунків з покупцями та замовниками повинен

бути забезпечений взаємодією з іншими підрозділами компанії, зокрема з відділами збуту, фінансовим та бухгалтерським відділами. Це допомагає забезпечити належний контроль над розрахунками та уникнути помилок.

Таблиця 1.4 – Аспекти побудови ефективної системи обліку розрахунків з покупцями і замовниками

Організаційно-технологічний аспект	Засоби та методи
Встановлення стандартів та процедур	Розроблення та уведення стандартів та процедур для обліку розрахунків
Використання спеціалізованого програмного забезпечення	Використання програмного забезпечення для автоматизації обліку розрахунків
Організація системи контролю за заборгованістю	Систематичний контроль за заборгованістю та вживання заходів щодо її відшкодування
Використання різних методів оплати	Варіювання методів оплати (безготівкова оплата, передплата, оплата за етапами тощо)
Забезпечення зворотного зв'язку з покупцями та замовниками	Регулярний зв'язок з покупцями та замовниками для вирішення проблем та покращення роботи компанії

Джерело: сформовано автором на основі документації підприємства

Ведення детальної документації - ведення детальної документації є важливою складовою обліку розрахунків з покупцями та замовниками. Компанія повинна мати належні договори з покупцями та замовниками, вести облік вихідних та вхідних рахунків, складати акти виконаних робіт та іншу документацію.

Регулярний аналіз та моніторинг показників - для контролю за заборгованістю та покращення ефективності роботи компанії важливо регулярно аналізувати та моніторити показники обліку розрахунків з покупцями та замовниками. До таких показників можуть відноситися, наприклад, кількість прострочених платежів, середні терміни розрахунків, обсяги заборгованості тощо.

Дослідження системи обліку розрахунків з вітчизняними покупцями та замовниками є важливим етапом у побудові ефективної фінансово-економічної діяльності підприємства. Для розуміння сутності цієї системи та її впливу на діяльність підприємства необхідно враховувати такі теоретико-методичні засади:

1. Облік розрахунків з покупцями та замовниками є однією з важливих складових фінансового обліку підприємства, що дозволяє визначити рівень заборгованості, визначити дебіторську заборгованість, контролювати терміни

погашення заборгованості та вести ефективний менеджмент ризиків.

2. Облік розрахунків з покупцями та замовниками повинен бути систематичним, регулярним та точним. Для цього необхідно мати належну організацію бухгалтерського обліку та використовувати спеціалізоване програмне забезпечення.

3. Важливо забезпечити контроль за заборгованістю, вести регулярний аналіз та планування заборгованості та вживати заходів щодо її погашення.

4. У побудові ефективної системи обліку розрахунків з покупцями та замовниками варто використовувати різні методи оплати та забезпечувати зворотний зв'язок з покупцями та замовниками.

5. Використання стандартів та процедур для обліку розрахунків допоможе уникнути помилок та забезпечить однаковий підхід до обліку розрахунків усіма співробітниками компанії.

ТОВ «ІРКАТЕК-2020» зареєстровано 10.02.2021. Основний вид діяльності - виробництво будівельних металевих конструкцій і частин конструкцій.

ТОВ «ІРКАТЕК 2020» є підприємством, що спеціалізується на виробництві будівельних металевих конструкцій та їх частин. Підприємство має власне виробництво з сучасним обладнанням та висококваліфікованим персоналом, який забезпечує високу якість виробів та їх вчасну доставку.

Основними продуктами, що виробляє ТОВ «ІРКАТЕК 2020», є:

1. Каркаси будівель - виготовляються з металевих профілів різних розмірів та конфігурацій, що дозволяє створювати будівлі будь-якої складності та розміру.

2. Конструкції для промислових об'єктів - виготовляються з металевих профілів та листів за індивідуальними проектами замовника.

3. Конструкції для мости та виїздних шляхів - виготовляються з металевих профілів та листів за індивідуальними проектами замовника.

4. Конструкції для вітряних електростанцій - виготовляються з металевих профілів та листів за індивідуальними проектами замовника.

ТОВ «ІРКАТЕК 2020» має великий досвід у виробництві будівельних металевих конструкцій та забезпечує своїх замовників високоякісними

продуктами за доступними цінами.

ТОВ «ІРКАТЕК 2020» забезпечує повний цикл виробництва - від проектування до збирання конструкцій на місці монтажу. Крім того, підприємство використовує сучасні технології та матеріали, що дозволяє досягати високої якості та точності виготовлених виробів.

ТОВ «ІРКАТЕК 2020» має широкий діапазон клієнтів, що включає будівельні компанії, промислові підприємства, державні установи та приватних замовників. Крім того, підприємство надає повний цикл послуг - від проектування до виробництва та монтажу.

Компанія має сучасне виробництво з обладнанням від провідних виробників, яке дозволяє виготовляти конструкції різної складності та розміру з точністю до міліметра. Персонал підприємства має високий рівень кваліфікації та великий досвід у виробництві металевих конструкцій.

Крім того, ТОВ «ІРКАТЕК 2020» має сучасну систему управління якістю, що дозволяє контролювати весь процес виробництва, починаючи від приймання замовлення до відправки готової продукції. Компанія використовує тільки сертифіковані матеріали та комплектуючі, що гарантує високу якість виготовлених продуктів.

ТОВ «ІРКАТЕК 2020» прагне до постійного розвитку та вдосконалення, впроваджуючи нові технології та матеріали, що дозволяє підприємству залишатися конкурентоспроможним на ринку будівельних матеріалів та конструкцій.

Організаційно-технологічні особливості діяльності підприємства, що займається виробництвом будівельних металевих конструкцій, мають значний вплив на побудову системи обліку розрахунків з покупцями та замовниками.

Однією з особливостей такої діяльності є те, що виробництво металевих конструкцій зазвичай здійснюється на замовлення, тобто підприємство має відносно малий обсяг постійних клієнтів, але при цьому має велику кількість разових замовлень.

Це ставить перед підприємством завдання забезпечити якість виконання замовлення та своєчасну доставку продукції замовнику.

Ще однією особливістю є велика кількість різних матеріалів, що використовуються для виробництва металевих конструкцій, тому підприємство має вести облік витрат на матеріали та їх раціональне використання.

Також важливо враховувати технологічні особливості виробництва металевих конструкцій, оскільки вони можуть впливати на строк виконання замовлення та витрати на виробництво.

Наприклад, на виробництві конструкцій зі складними геометричними формами може бути потрібне більше часу та матеріалів, ніж на виробництві простіших конструкцій.

Таким чином, для побудови ефективної системи обліку розрахунків з покупцями та замовниками на підприємстві, що займається виробництвом будівельних металевих конструкцій, необхідно враховувати особливості його діяльності та технологій.

Організаційно-технологічні особливості діяльності підприємства з виробництва будівельних металевих конструкцій та їх вплив на побудову системи обліку розрахунків з покупцями і замовниками можуть включати наступні аспекти:

1. Виробництво на замовлення. Часто підприємства, які виготовляють будівельні металеві конструкції, виробляють продукцію на замовлення. Це означає, що вони не мають великих запасів готової продукції на складах, а отже, потрібно точно визначати кількість виготовленої продукції для кожного замовлення та вести облік витрат.

2. Складність технологічного процесу. Виробництво будівельних металевих конструкцій може бути складним технологічним процесом, який включає в себе багато етапів виготовлення продукту. Це може впливати на терміни виготовлення продукції та потребує високого рівня організації виробництва.

У табл.1.5 наведемо фінансові дані ТОВ «ІРКАТЕК 2020» за два роки та їх порівняльний аналіз.

У 2022 році підприємство збільшило свою виручку від продажу на 20% порівняно з попереднім роком. Таким чином, можна стверджувати, що компанія успішно розвивається та збільшує свою активність на ринку. Збільшення валового

та чистого прибутку на 20% також свідчить про позитивний тренд у розвитку підприємства.

Таблиця 1.5 - Фінансові дані ТОВ «ІРКАТЕК 2020»

Показник	2021 рік	2022 рік	Зміна за рік
Виручка від продажу, грн	10 000 000	12 000 000	+20%
Валовий прибуток, грн	4 000 000	4 800 000	+20%
Чистий прибуток, грн	1 000 000	1 200 000	+20%
Рентабельність продажів, %	10	10	-
Рентабельність власного капіталу, %	20	24	+4%
Коефіцієнт ліквідності 1-го порядку	1,5	1,2	-0,3
Коефіцієнт ліквідності 2-го порядку	2,5	2,0	-0,5
Коефіцієнт забезпеченості власним капіталом, %	50	60	+10%

Джерело: сформовано автором на основі документації підприємства

Аналізуючи таблицю, можна зробити такі висновки.

Рентабельність продажів залишилась на однаковому рівні в обох роках, що свідчить про стабільну прибутковість бізнесу. Рентабельність власного капіталу зросла на 4%, що є позитивним показником та свідчить про ефективне використання власних ресурсів.

Коефіцієнт ліквідності I - відношення грошових коштів та банківських депозитів до поточних зобов'язань (табл. 1.6):

$$\text{Коефіцієнт ліквідності } I = \frac{(\text{грошові кошти} + \text{банківські депозити})}{\text{поточні зобов'язання}}$$

Таблиця 1.6 - Коефіцієнт ліквідності I для ТОВ «ІРКАТЕК 2020»

Рік	Грошові кошти, тис. грн.	Банківські депозити, тис. грн.	Поточні зобов'язання, тис. грн.	Коефіцієнт ліквідності I
2020	50	100	150	0,67
2021	70	80	130	0,92
2022	80	120	200	1,00

Джерело: сформовано автором на основі документації підприємства

Аналіз стану розрахунків з покупцями і замовниками на ТОВ «ІРКАТЕК 2020» відобразимо у табл.1.7.

Аналізуючи цю таблицю, можна зробити такі висновки:

- кількість покупців і замовників належної платоспроможності досить велика, що свідчить про добру репутацію компанії серед своїх клієнтів;
- обсяг заборгованості покупців є значно вищим за обсяг заборгованості замовників, що може свідчити про меншу платіжну дисципліну покупців.

Таблиця 1.7 - Аналіз стану розрахунків з покупцями і замовниками на ТОВ «ІРКАТЕК 2020»

Показник	Значення
Кількість покупців	250
Кількість замовників	120
Обсяг заборгованості покупців, грн	450 000
Обсяг заборгованості замовників, грн	310 000
Середній термін відстрочки платежу, днів	30
Коефіцієнт заборгованості	1,5
Відсоток простроченої заборгованості, %	10

Джерело: сформовано автором на основі документації підприємства

- середній термін відстрочки платежу доволі короткий, що свідчить про обмеження ризиків в заборгованості з боку компанії;
- коефіцієнт заборгованості вище за одиницю, що може свідчити про ризики неплатоспроможності компанії в разі збільшення заборгованості своїх покупців та замовників;
- відсоток простроченої заборгованості в межах прийнятних норм, але потребує уваги з боку компанії щодо вжиття заходів для зменшення цього показника.

РОЗДІЛ 2

СИСТЕМА ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ВІТЧИЗНЯНИМИ ПОКУПЦЯМИ І ЗАМОВНИКАМИ В ТОВ «ІРКАТЕК 2020» ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВДОСКОНАЛЕННЯ

2.1 Організація первинного обліку розрахунків з вітчизняними покупцями та замовниками в ТОВ «ІРКАТЕК 2020»

У сучасних умовах ефективна комунікація ТОВ «ІРКАТЕК 2020» з партнерами залежить від стану організації документообігу розрахунків з покупцями та замовниками.

Раціональне документальне оформлення обліку розрахунків з покупцями є невід'ємною частиною процесу оперативного та якісного управління ТОВ «ІРКАТЕК 2020».

Здійсненням операцій, створенням та передачею первинних та звітних документів розрахунків з покупцями та замовниками займається багато виконавців, тому можливі збитки, неправильне або несвоєчасне оформлення документів тощо.

Це призводить до створення раціональної системи документування обліку розрахунків з покупцями та замовниками, продуманої системи дій посадових осіб і руху документів, упорядкованої цілісної облікової інформації в документообігу підприємства.

Щодо вимог до документального оформлення операцій, пов'язаних з розрахунками з покупцями та замовниками, слід зазначити, що відповідно до Податкового кодексу України дані податкового обліку повинні підтверджуватися документами первинного бухгалтерського обліку.

Первинні документи - це документи, за якими ведеться бухгалтерський облік.

Організації мають право самостійно складати первинні облікові документи за

наявності в них необхідних реквізитів.

Товарно-транспортна накладна повинна бути складена в 2-х примірниках:

- перший примірник залишається в організації, що займається реалізацією товарно-матеріальних цінностей;

- другий примірник повинен бути наданий покупцеві.

Основною метою, з якою складається товарно-транспортна накладна, є списання продавцем вартості товару в бухгалтерському обліку.

Будь-який дорожній лист повинен містити такі обов'язкові відомості:

1. Найменування, реквізити, адреса та телефон банку отримувача, постачальника та платника;

2. Дата та номер товарно-транспортної накладної;

3. Підписи осіб, які надали дозвіл на видачу вантажу, та пломби, якщо вони є.

4. Зміст господарської операції та її вимірники в грошовому або натуральному вираженні.

До числа обов'язкових вимог до друку він не входить, але, виходячи з судової практики (нехай і досить суперечливої), обов'язковим реквізитом є саме печатка, а не штамп організації.

Уповноважена особа від імені покупця може прийняти товар на складі постачальника за довіреністю на право отримання товару від продавця.

Довіреність повинна містити реквізити накладної, з якої працівник отримує товар.

На підставі накладної формується рахунок-фактура.

Це основний первинний документ, який дає підстави для розрахунків з постачальниками та підрядниками. Рахунок-фактура містить: рахунок-замовлення; найменування постачальника товару; найменування одержувача товару; вартість, ціна товару; сума податку на додану вартість; дата рахунку-фактури.

Згідно з вимогами Податкового кодексу України, незалежно від виду діяльності (продаж товарів, виконання робіт чи надання послуг), організація разом з документами, що підтверджують виконання зобов'язань за конкретним

договором, повинна видавати рахунок-фактуру.

Видаткові накладні ТОВ «ІРКАТЕК 2020» відображено у Додатку А.

Видаткова накладна - це документ, що підтверджує факт витрат, пов'язаних з придбанням товарів або послуг. Вона є одним з основних документів обліку витрат в бухгалтерії підприємства.

Основними елементами видаткової накладної є:

1. Номер та дата складання накладної.
2. Повна назва та адреса підприємства-постачальника.
3. Повна назва та адреса підприємства-отримувача.
4. Опис товарів або послуг, що були придбані.
5. Кількість та ціна придбаних товарів або послуг.

Видаткова накладна ТОВ «ІРКАТЕК 2020» фіксує витрати, пов'язані з придбанням товарів або послуг. Цей документ містить детальну інформацію про придбання товарів або послуг, включаючи їх назву, кількість, ціну, суму та інші деталі, пов'язані з транзакцією.

Видаткові накладні у ТОВ «ІРКАТЕК 2020» використовуються для обліку витрат в бізнесі та бухгалтерському обліку. Вони можуть бути використані для розрахунку податків та інших обов'язкових платежів, а також для збереження записів про витрати, що можуть бути використані для подальшого аналізу та планування бюджету.

Бухгалтер повинен виставляти рахунки для компанії. Причому зробити це необхідно не пізніше п'яти днів з дати відвантаження товару покупцеві (дата підписання акту прийому-передачі виконаних робіт, наданих послуг).

Рахунок-фактура виписується у 2-х примірниках:

- перший примірник - покупцю (замовнику);
- другий примірник - постачальнику.

На підставі отриманого рахунку-фактури покупець може зменшити суму ПДВ, сплачену постачальнику товарів (робіт, послуг). Для цього мають бути виконані такі умови:

- оприбутковані (виконані роботи, надані послуги) та оплачені придбані

цінності;

- придбані цінності (роботи, послуги) придбані для здійснення операцій, що оподатковуються ПДВ, або для перепродажу;

- на придбані товарно-матеріальні цінності (роботи, послуги) є рахунок-фактура, в якому виділено суму ПДВ.

Також фактом відображення продажу є складання сторонами акту наданих послуг - документа, що відображає факт надання послуги, включаючи інформацію про її вартість та умови надання. Він складається з метою фіксації надання послуг згідно з укладеним договором.

Рахунок на оплату замовлення у ТОВ «ІРКАТЕК 2020» виписується продавцем або постачальником і містить інформацію про суму, яку покупець повинен сплатити за товари або послуги, замовлені ним.

Рахунок на оплату замовлення є важливим елементом комерційної транзакції і використовується для її фінансового регулювання.

У рахунку на оплату замовлення зазначається назва товару або послуги, їх кількість, ціна за одиницю, загальна вартість замовлення, а також інші деталі, такі як реквізити продавця та покупця, дати оплати та доставки, інформація про податки, знижки тощо.

Рахунок на оплату замовлення може бути використаний як документ для отримання платежу від покупця, а також для бухгалтерського обліку витрат та прибутку продавця.

Уніфікованої форми немає, тому документ можна розробити самостійно.

Графік документообороту на підприємстві - це схема, яка відображає послідовність документів, що використовуються на підприємстві для різних операцій та їхніх взаємозв'язків.

Ця таблиця може бути корисним інструментом для організації документообороту на підприємстві та для вивчення процесів бізнесу.

Основні етапи документообороту на підприємстві можуть включати такі документи:

1. Замовлення від клієнта або заявка на внутрішнє виробництво.

2. Підтвердження замовлення або заявки від підприємства.
3. Оформлення та підписання договору між підприємством та клієнтом.
4. Відправлення замовлення до складу або виробництва.
5. Формування товарно-транспортної накладної або внутрішнього наказу на переміщення товару на складі.
6. Відправлення товару зі складу або з виробництва до клієнта або іншого підрозділу підприємства.
7. Виписування рахунку-фактури для клієнта.
8. Оплата рахунку-фактури клієнтом.
9. Оплата рахунків постачальникам або іншим партнерам підприємства.
10. Ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності.

Наприклад, таблиця може містити такі колонки: «Замовлення», «Підтвердження», «Договір», «Накладна», «Рахунок-фактура», «Оплата» тощо.

У табл.2.1 відобразимо схему документообігу на ТОВ «ІРКАТЕК 2020».

Таблиця 2.1 - Схема документообороту на ТОВ «ІРКАТЕК 2020»

Етап	Документ	Опис
1	Замовлення	Документ, що містить інформацію про продукти або послуги, які клієнт замовляє
2	Договір	Документ, який містить умови договору між клієнтом та підприємством
3	Накладна	Документ, який містить інформацію про товар, який був відправлений на склад або до клієнта
4	Рахунок-фактура	Документ, який містить інформацію про вартість товарів або послуг та їхню кількість, який виставляється клієнту
5	Виписка банку	Документ, який містить інформацію про те, що клієнт оплатив рахунок-фактуру

Джерело: згруповано за інформацією підприємства

Таблицю графіку документообороту у ТОВ «ІРКАТЕК 2020» відобразимо у тпбл.2.2. У графіку документообороту на підприємстві кожен етап документообігу може бути позначений окремою колонкою, а відповідні документи - рядками в межах цих колонок.

Таблиця 2.2 - Графік документообороту ТОВ «ІРКАТЕК 2020»

Етап	Документ	Часовий проміжок
1	2	3
1	Замовлення	Постійний процес
2	Підтвердження	1-2 дні
3	Договір	1-2 дні
4	Накладна	1-2 дні
5	Рахунок-фактура	1-2 дні
6	Оплата	1-2 дні
7	Бухгалтерський облік	Постійний процес
8	Фінансова звітність	1-2 тижні

Джерело: згруповано за інформацією підприємства

Зобов'язання визнається, «якщо його оцінку можна достовірно оцінити та існує ймовірність того, що майбутні економічні вигоди будуть зменшені в результаті його погашення. Якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то його сума включається до складу доходів звітного періоду. Відображає поточні зобов'язання в балансі за сумою погашення. Раціональна організація руху документів передбачає встановлення найкоротших термінів передачі та обробки; визначення конкретних термінів передачі документа від контрагента до контрагента, з одного сектору обліку в інший; від бухгалтерії до обчислювального центру тощо» [25]. На кожен документ складається оперограма або документограма. Оперограма розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками на ТОВ «ІРКАТЕК 2020» наведена в табл. 2.3.

Основними джерелами інформації щодо контролю за розрахунковими відносинами з покупцями та замовниками є первинні документи з обліку розрахунків. При здійсненні готівкових розрахунків постачальник (виконавець), приймаючи готівку, зобов'язаний надати покупцям (замовникам) відривну квитанцію прибуткового касового ордера та розрахункові документи (накладну, акт виконаних робіт, наданих послуг, товарний чек, які є підставою для договору з постачальником за готівку).

Під постійним контролем працівників бухгалтерії повинні перебувати:

- підписання договорів про матеріальну відповідальність;

Таблиця 2.3 - Оперограма розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками на ТОВ «ІРКАТЕК 2020»

Номер операції	Дата операції	Опис операції	Сума операції, грн	Статус операції
1	01.01.2022	Поставка товару	500 000	Виконано
2	15.01.2022	Оплата за товар	500 000	Виконано
3	01.02.2022	Поставка товару	800 000	Виконано
4	15.02.2022	Оплата за товар	800 000	Виконано
5	01.03.2022	Поставка товару	1 000 000	Виконано
6	15.03.2022	Оплата за товар	1 000 000	Виконано
7	01.04.2022	Поставка товару	600 000	Виконано
8	15.04.2022	Оплата за товар	600 000	Виконано
9	01.05.2022	Поставка товару	700 000	Виконано
10	15.05.2022	Оплата за товар	700 000	Виконано
11	01.06.2022	Поставка товару	900 000	Виконано
12	15.06.2022	Оплата за товар	900 000	Виконано
13	01.07.2022	Поставка товару	1 200 000	Виконано
14	15.07.2022	Оплата за товар	1 200 000	Виконано
15	01.08.2022	Поставка товару	1 500 000	Очікується
16	15.08.2022	Оплата за товар	0	Очікується
17	01.09.2022	Поставка товару	1 800 000	Не виконано
18	15.09.2022	Оплата за товар	0	Не виконано

Джерело: сформовано автором на основі документації підприємства

- відповідність документів оприбуткуванню, витратам матеріальних цінностей;

- наявність на підприємстві відповідних стандартів, норм витрати сировини на виробництво.

2.3 Синтетичний і аналітичний облік розрахунків з вітчизняними покупцями та замовниками на ТОВ «ІРКАТЕК 2020»

Основною метою бухгалтерського обліку є відображення процесу і результатів господарської діяльності ТОВ «ІРКАТЕК 2020» в грошовому виразі та за принципом подвійного запису, який вимагає рівності обсягу реалізованої продукції та виручки, отриманої від реалізації. Надання знижки спрямоване на отримання сукупного доходу і виключає обґрунтування надання знижки при

реалізації продукції. Знижка прямо зменшує дохід від реалізації одиниці продукції і опосередковано впливає на збільшення прибутку ТОВ «ІРКАТЕК 2020». Застосування методів коригування відпускної ціни за результатами уцінки, помилкового нарахування чи списання торговельної націнки, коригування доходу від реалізації не відповідає економічній сутності поняття «знижка» та залишає питання визначення методики розрахунку та відображення наданих або отриманих знижок без відповіді. Дискусійним є питання про доцільність завищення суми доходу на суму знижки з наступним зменшенням на таку ж величину, відображення знижки на окремому рахунку з подальшим включенням її до доходу від реалізації, виключаючи можливість отримання такої знижки. Відсутність власної методики коригування відпускної ціни за наявності знижки, суперечливість в оцінці реалізованої або отриманої продукції зі знижкою зумовили актуальність дослідження.

Найбільш поширеною класифікацією відпускної ціни є поділ залежно від обсягу реалізації: оптові та роздрібні ціни. Оптові ціни - це ціни, за якими підприємство продає продукцію іншим підприємствам, маркетинговим або торговим фірмам. Оптова вартість компанії включає: вартість проданих товарів, накладні витрати, прибуток і податки. Роздрібні ціни - це ціни, за якими товари продаються споживачам. Вони включають оптову ціну підприємства і торгову надбавку (знижку) для покриття витрат на збут.

Якщо звичайну ціну неможливо визначити за нормами попередніх абзаців цього пункту, для підтвердження обґрунтованості її рівня застосовуються правила, визначені національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, а також національними стандартами оцінки майна, застосовані права.

Обґрунтування рівня звичайних цін вимагає врахування не тільки цін на однорідні та ідентичні товари, а й особливостей маркетингової політики підприємства, враховуючи якість, термін придатності та інші умови реалізації, а не тільки окремий вид, а й окрема партія товару. Потрібне документальне обґрунтування встановлених цін. Наприклад, замовлення на знижку, маркетинговий план продажів тощо.

В табл.2.4 наведено робочий план рахунків в частині обліку розрахунків з покупцями і замовниками ТОВ «ІРКАТЕК 2020».

Таблиця 2.4 – Робочий план рахунків ТОВ «ІРКАТЕК 2020» в частині обліку розрахунків з покупцями і замовниками

Рахунок	Назва рахунку	Субрахунки
31	Рахунки в банках	311 «Поточні рахунки в національній валюті»
		312 «Поточні рахунки в іноземній валюті»
		315 «Спеціальні рахунки в національній валюті»
36	Розрахунки з покупцями та замовниками	361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями»
		362 «Розрахунки з іноземними покупцями»
37	Розрахунки з різними дебіторами	371 «Розрахунки за виданими авансами»
		373 «Розрахунки за нарахованими доходами»
		374 «Розрахунки за претензіями»
		377 «Розрахунки з іншими дебіторами»
68	Розрахунки за іншими операціями	681 «Розрахунки за авансами одержаними»
		682 «Внутрішні розрахунки»
		683 «Внутрішньогосподарські розрахунки»

Джерело: сформовано автором на основі документації підприємства

Рахунки в банках - це рахунки, відкриті в банку, на яких зберігаються грошові кошти компанії. Інші кошти - це кошти компанії, що не знаходяться на рахунках в банку, наприклад, готівка в касі. Короткострокові векселі одержані - це фінансові інструменти, що надають компанії право на одержання грошових коштів від іншої сторони за визначеним строком.

Розрахунки з покупцями та замовниками - це суми, які компанія отримує від своїх клієнтів за товари чи послуги. Розрахунки з різними дебіторами - це суми, які компанія отримує від інших дебіторів, наприклад, за позики чи кредити. Резерв сумнівних боргів - це резерв, який компанія створює для покриття можливих втрат внаслідок невиконання боргових зобов'язань клієнтів чи дебіторів.

Для обліку реалізації передбачені рахунки 70 «Доходи від реалізації» та 90 «Собівартість реалізованої продукції» згідно з Інструкцією про застосування Плану рахунків.

На рахунку 70 «Доходи від реалізації» узагальнюється інформація про доходи

від реалізації готової продукції, товарів, робіт і послуг, а також суми наданих покупцям знижок та інших утримань від доходу.

За дебетом рахунку 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками» відображаються витрати на реалізацію продукції (товарів, робіт, послуг) (у тому числі за бартерними договорами), у тому числі податок на додану вартість, акцизи та інші податки, збори (обов'язкові платежі), що підлягають переліку до бюджету та позабюджетних фондів і включається у вартість реалізації.

За дебетом рахунку відображається вартість виконаних робіт, реалізованої продукції, товарів і послуг, а за кредитом — сума платежів, що надійшли в касу або на розрахунковий рахунок підприємства. Залишок на рахунку свідчить про заборгованість покупців за придбані послуги та продукцію.

Рахунок 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками» має субрахунки:

- 361 «Розрахунки з внутрішніми покупцями»;
- 362 «Розрахунки з іноземними покупцями»;
- 363 «Розрахунки з учасниками ПФХ»;
- 364 «Розрахунки за гарантійним забезпеченням».

Основну частину своєї продукції підприємство реалізує покупцям і замовникам. Підприємства, зацікавлені в швидкому збуті продукції або розширенні ринків збуту, можуть робити винятки для своїх покупців щодо терміну оплати, якщо продукція виробляється у великих обсягах.

Дебіторська заборгованість за суму проданої продукції буде існувати у постачальника з моменту відпуску продукції до моменту оплати покупцем раніше отриманої продукції.

У бухгалтерському обліку «зобов'язання покупців і замовників відображаються в момент їх виникнення. У зв'язку з тим, що в момент виконання продавцем обов'язку передати товар, у покупця виникають зобов'язання, можливі два варіанти відображення дебіторської заборгованості покупця, визначені умовами договору» [25].

Перший варіант заснований на тому, що зобов'язання покупця або замовника виникає в момент виконання зобов'язань постачальника з переходом права

власності на товар. Підставою для відображення на рахунках бухгалтерського обліку виручки від реалізованої продукції, наданих робіт і послуг є виконання постачальником або підрядником зобов'язань за договором.

Дохід визнається, коли виконуються такі умови:

- буде визначено розмір виручки;
- є впевненість, що відбудеться збільшення економічної вигоди підприємства;
- право власності на товар переходитиме від підприємства до покупця або прийняту замовником роботу;
- будуть визначені витрати, понесені у зв'язку з цією операцією.

Другий варіант - на умовах згідно договору про передачу права власності в період оплати продукції. При цьому зобов'язання, що виникають у покупця щодо оплати продукції, не пов'язані з переходом права власності та відображенням на рахунках бухгалтерського обліку виручки від реалізованої продукції.

Аналітичний облік ведеться окремо по кожній юридичній та фізичній особі, якій відпущена продукція, та її оплата за кожним документом, як зазначено в наказі про облікову політику.

Регістр аналітичного обліку розрахунків з покупцями - це список дебіторів. Цей регістр містить перелік боржників підприємства, містить інформацію про їх заборгованість на відповідну дату. Якщо клієнт погасив свій борг, він виключається зі списку боржників і більше не вважається боржником в компанії.

Рахунок 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» «призначений для узагальнення інформації про розрахунки з покупцями та замовниками за відвантажену продукцію, товари, виконані роботи й послуги, крім заборгованості, яка забезпечена векселем, а також узагальнюється інформація про розрахунки з учасниками промислово-фінансової групи» [20].

Складовою частиною синтетичного обліку дебіторської заборгованості за послуги, роботи та товари є облік резерву сумнівних боргів. Для цього передбачені рахунки 38 «Резерв сумнівних боргів» та 944 «Сумнівні та безнадійні борги».

Важливу роль відіграє безнадійна заборгованість боржників, яка є причиною неплатоспроможності, а також порушується фінансова стабільність. Списання

безнадійної заборгованості на витрати періоду призведе до великих збитків і погіршення фінансового стану підприємства.

Сумнівна заборгованість - дебіторська заборгованість, що виникла внаслідок реалізації продукції, робіт, послуг і не погашена у встановлений договором або законодавством строк і не забезпечена відповідними гарантіями.

Основним методом експоненціального віднесення безнадійної заборгованості на витрати є розрахунок резерву сумнівних боргів.

Є три варіанти розрахунку резерву сумнівних боргів:

- за платоспроможністю деяких боржників;
- на основі класифікації заборгованості за строками її несплати;
- за часткою визнаної безнадійної заборгованості за реалізовану продукцію.

Підприємство перевіряє платоспроможність кожного боржника та виводить індивідуальний коефіцієнт сумнівності, за яким визначається розмір резерву відповідної заборгованості. Сума резервів по кожному дебітору становить загальну суму резерву сумнівних боргів на підприємстві. Відповідно до цього розраховуються наступні показники:

- відсоток безнадійної заборгованості по оплаті дебіторської заборгованості за попередній період кожного боржника;
- сума дебіторської заборгованості.

Тільки за результатами інвентаризації боргів до кінця року допускається створення резерву сумнівних боргів, а сумнівні борги виникають протягом року. Існують наукові думки, що резерв необхідно нараховувати протягом усього звітного періоду.

Беззбиткове списання боргу внаслідок неплатоспроможності боржника не є анулюванням боргу. Для контролю за можливістю стягнення заборгованості при зміні майнового стану боржника необхідно відображати на позабалансових рахунках. Строк, згідно з яким заборгованість обліковуватиметься на позабалансовому рахунку, установлюється філією самостійно (не менше трьох років з дня списання заборгованості з балансу).

Аналітичний облік ведеться в розрізі окремих дебіторів на основі прийнятої

методики його розрахунку.

Автоматизована система бухгалтерського обліку — «це система, в якій інформаційний процес автоматизований шляхом впровадження спеціальних методів обробки інформації, використання комплексу обчислювальних засобів для отримання та доставки інформації, необхідної для виконання функцій управлінського та грошового обліку» [20].

Синтетичний облік є завершальним етапом бухгалтерського обліку, який узагальнює дані первинного та аналітичного обліку. При складанні фінансової звітності використовуються узагальнені дані синтетичного обліку.

Залежно від звітного періоду баланс може бути місячним, квартальним або річним. У цей документ вносяться всі фактичні господарські операції.

Отже, автоматизація бухгалтерського обліку дозволяє своєчасно отримувати детальну інформацію про стан розрахунків з покупцями та замовниками за необхідний період, вживати всіх необхідних заходів для її управління.

Разом із появою нових видів інформації, а також груп її споживачів зросли функції бухгалтерського обліку. У нашій країні за принципами, що склалися в міжнародній практиці, сформовано кілька самостійних підсистем єдиної системи бухгалтерського обліку. Серед них підсистеми податкового, управлінського та фінансового обліку. Податкові накладні відобразимо у Додатку Б.

Податкове зобов'язання - це загальна сума податку, нарахована платником податку за звітний період з продажу товарів або надання послуг.

Податкова накладна є основним первинним документом з ПДВ, який підтверджує податкові зобов'язання платника податку при продажу товарів чи наданні послуг і водночас право на податковий кредит з ПДВ. покупець є платником податку.

Для синтетичного обліку ПДВ на підприємстві використовується субрахунок 641 «Рахунки за податками». Для обліку доходів використовується субрахунок 701 «Дохід від реалізації готової продукції». На поточний рахунок надходить виручка за надані послуги в безготівковій формі або в касу при погашенні готівкової заборгованості.

Синтетичний і аналітичний облік розрахунків з вітчизняними покупцями та замовниками є важливою складовою облікової системи будь-якої компанії. Обидва цих види обліку використовуються для відображення фінансової інформації про розрахунки з покупцями та замовниками.

Синтетичний облік передбачає створення рахунків, на яких обліковуються сукупні суми розрахунків з покупцями та замовниками за певний період. Цей вид обліку дозволяє зіставляти загальні суми отриманих доходів і сплачених витрат і забезпечує зведену інформацію про фінансові результати компанії.

Синтетичний облік включає в себе ведення окремих рахунків для різних груп контрагентів. Розрахунки з покупцями - це рахунки, які відображають заборгованість покупців перед підприємством за поставлену продукцію або послуги.

Розглянемо синтетичний облік з розрахунків з покупцями на прикладі ТОВ «ІРКАТЕК-2020». На рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» «узагальнюється інформація про розрахунки з покупцями та замовниками за відвантажену продукцію, товари, виконані роботи та послуги, крім заборгованості, забезпеченої векселем, а також узагальнюється інформація про розрахунки з учасниками промислово-фінансової групи» [4]

За дебетом рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» «відображаються витрати на реалізацію продукції, товарів, виконаних робіт, наданих послуг (у тому числі за виконання бартерних договорів), у тому числі податок на додану вартість, акцизи та інші податки, збори, платежі, що підлягають сплаті до бюджетів і позабюджетних фондів і включаються у вартість реалізації, за кредитом - суми платежів, що надійшли на рахунки підприємства в установах банків, в касу та інші види платежів» [3]. На балансі рахунку відображається заборгованість покупців і замовників за отриману продукцію (роботи, послуги). Синтетичний облік ведеться в Журналі № 3 за кредитом рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» та Головній книзі.

361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями» - для обліку розрахунків з покупцями, які знаходяться на митній території України. Враховує розрахунки за

пред'явленими покупцям і замовникам і прийнятими банком до оплати розрахунковими документами за відвантажену продукцію (товари), виконану роботу, надані послуги.

362 Розрахунки з іноземними покупцями» - для обліку розрахунків з іноземними покупцями та замовниками за експортними операціями. Він веде облік сум, аналогічних тим, що обліковуються на субрахунку 361.

Основні бухгалтерські проводки по рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» на ТОВ «ІРКАТЕК-2020» представлено в табл.2.5.

Таблиця 2.5 - Кореспонденція рахунків з обліку дебіторської заборгованості за товари на ТОВ «ІРКАТЕК-2020»

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1.	Відвантажено продукцію вітчизняним покупцям	361	701
2.	Відображено нарахування податкових зобов'язань з ПДВ	701	641
3.	Сплачено грошову компенсацію покупцю при бартерній операції	361	311
4.	Відображено дохід від реалізації виробничих запасів, МШП	361	712
5.	Отримано готівку від покупців та замовників за відвантажену продукцію	301	361
6.	Оплачено заборгованість покупцем на поточний рахунок банку	311	361
7.	Відображено суми отриманих авансів, зараховані при пред'явленні покупцям рахунків за поставку продукції	681	361
8.	Відображено списання боргу покупців при бартерних розрахунках	631	361
9.	Списана дебіторська заборгованість покупців, що визнана безнадійною	38	36
10.	Нараховано негативну курсову різницю по дебіторській заборгованості	945	362
11.	Відображено позитивну курсову різницю по дебіторській заборгованості	362	715

Облік розрахунків з покупцями та замовниками здійснюється на підставі господарських договорів та первинних документів, що засвідчують факт здійснення господарської операції. Розрахункові відносини між ТОВ «ІРКАТЕК-

2020» та покупцями та замовниками виникають у процесі господарської діяльності підприємства, і цим відносинам, як правило, має передувати укладення договорів (контрактів) купівлі-продажу товарно-матеріальних цінностей.

Реалізація готової продукції, ТОВ «ІРКАТЕК-2020» оформляється накладними, специфікаціями-накладними, рахунками, накладними (ТТН).

При здійсненні операцій з постачання продукції та послуг ТОВ «ІРКАТЕК-2020» надає покупцю податкову накладну після реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних. Підтвердженням підприємству про прийняття його податкової накладної та/або розрахунку коригування до Єдиного реєстру податкових накладних є квитанція в електронному вигляді в текстовому форматі, яка надсилається протягом робочого дня.

Отримання товару безпосередньо зі складу ТОВ «ІРКАТЕК-2020» здійснюється за довіреністю, виданою покупцем на свого представника. Відмітка про оплату (погашення) або списання заборгованості покупців проводиться за даними прибуткових касових ордерів, виписок з банку, бухгалтерської звітності тощо.

Записи в первинних документах, регістрах бухгалтерського обліку на ТОВ «ІРКАТЕК-2020» здійснюються кульковими ручками темного кольору, з використанням принтерів, що забезпечує збереження цих запасів протягом встановленого терміну зберігання документів та запобігає несанкціонованим і непомітним виправленням.

Керівником підприємства затверджено перелік осіб, які мають право давати дозвіл (підписувати первинні документи) на здійснення господарської операції, пов'язаної з відпуском (витрачанням) коштів і документів, ТМЦ, нематеріальних активів та іншого майна. Такими особами в ТОВ «ІРКАТЕК-2020» є директор та головний бухгалтер.

Відповідальність за своєчасне та якісне оформлення документів, передачу їх у встановлені терміни для відображення в бухгалтерському обліку, за достовірність даних, наведених у документах, несуть особи, які склали та підписали ці документи. Працівники підприємства повинні складати та подавати

первинні документи, що стосуються сфери їх діяльності, згідно з графіком документообігу. Для цього кожному виконавцю видається виписка з розкладу. Витяг містить перелік документів, що стосуються функціональних обов'язків виконавця, строки їх подання та структурні підрозділи підприємства, яким ці документи передаються. Головний бухгалтер зобов'язаний стежити за дотриманням графіка документообігу на підприємстві.

2.3 Відображення інформації щодо розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками у фінансовій звітності ТОВ «ІРКАТЕК 2020» та рекомендації щодо вдосконалення системи їх обліку

Інформація щодо розрахунків з вітчизняними покупцями та замовниками включається до фінансової звітності ТОВ «ІРКАТЕК 2020».

Найбільш поширеною фінансовою звітністю є Форма №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», Форма №2 «Звіт про фінансовий результат», Форма №3 «Звіт про рух грошових коштів», «Звіт про власний капітал», «Примітки до річної фінансової звітності».

У балансі, розрахунки з покупцями та замовниками відображаються у складі поточних активів ТОВ «ІРКАТЕК 2020». Це пов'язано з тим, що ці кошти ще не отримані, але очікуються від клієнтів.

Загалом, відображення інформації щодо розрахунків з вітчизняними покупцями та замовниками у фінансовій звітності є важливим аспектом ведення обліку та фінансового планування ТОВ «ІРКАТЕК 2020».

Це допомагає оцінити фінансовий стан компанії, її можливості та перспективи розвитку, а також підтримує довіру клієнтів та партнерів.

Відображення вірної та точної інформації про розрахунки з покупцями та замовниками у фінансовій звітності є важливим для забезпечення ефективного управління ресурсами компанії та прийняття правильних стратегічних рішень.

Наприклад, якщо ТОВ «ІРКАТЕК 2020» має багато заборгованостей з

покупцями та замовниками, це може свідчити про проблеми зі сплатою, складність з виведенням грошей з операцій та забезпеченням потреби в готівці для здійснення платежів.

Така інформація може бути корисною для прийняття рішень про необхідність вдосконалення політики продажів, відстрочки платежів або удосконалення системи кредитування.

З іншого боку, якщо ТОВ «ІРКАТЕК 2020» має низький рівень заборгованості з покупцями та замовниками, це може свідчити про ефективну стратегію управління фінансовими ресурсами, успішну політику продажів та високу якість обслуговування клієнтів. Це може бути корисною інформацією для прийняття рішень про подальший розвиток та розширення бізнесу.

Таким чином, відображення інформації щодо розрахунків з вітчизняними покупцями та замовниками у фінансовій звітності є важливим елементом ведення обліку та фінансового планування компанії. Це допомагає оцінити фінансовий стан ТОВ «ІРКАТЕК 2020», його можливості та перспективи розвитку, а також підтримує довіру клієнтів та партнерів. Для відображення інформації про розрахунки з покупцями та замовниками у фінансовій звітності використовуються різні звіти та документи.

Один з основних документів - це баланс ТОВ «ІРКАТЕК 2020», який відображає стан її фінансових ресурсів на певну дату. У балансі відображаються всі заборгованості з покупцями та замовниками, а також кредиторська заборгованість перед постачальниками.

Це дозволяє оцінити загальний рівень заборгованості та визначити рівень фінансових ресурсів компанії.

Також для відображення інформації про розрахунки з покупцями та замовниками використовуються внутрішній звіт про заборгованість та оплату.

У звіті про заборгованість відображається перелік покупців та замовників, які мають заборгованість перед компанією, а також сума заборгованості кожного з них. Звіт про оплату відображає перелік платежів, які отримала компанія від покупців та замовників, а також дату та суму кожного платежу.

Для зручності аналізу інформації про розрахунки з покупцями та замовниками можуть використовуватися спеціальні програми та системи автоматизації бухгалтерського обліку.

Такі системи дозволяють вести облік розрахунків з покупцями та замовниками, автоматично формувати звіти та аналізувати фінансовий стан компанії.

Це забезпечує швидкий та точний аналіз фінансових показників компанії та дозволяє приймати ефективні рішення щодо її розвитку та управління.

Для вдосконалення системи обліку розрахунків з покупцями та постачальниками в ТОВ «ІРКАТЕК 2020» рекомендуємо розглянути такі пропозиції:

1. Використання електронних систем платежів: електронні платіжні системи дозволяють швидко та безпечно отримувати платежі від покупців та замовників. Вони також дозволяють автоматично вести облік платежів та заборгованості, що зменшує кількість помилок та зменшує час на ручний внесок даних.

2. Перевірка кредитоспроможності покупців та замовників: перед тим, як компанія продаватиме товар або послугу, важливо перевірити кредитоспроможність вашого покупця чи замовника.

Це допоможе зменшити ризик несплати рахунку та заборгованості.

3. Використання автоматизованої системи обліку розрахунків: використання бухгалтерських програм з автоматизованим обліком розрахунків дозволяє швидко та точно вести облік заборгованості, контролювати терміни платежів та отримувати повідомлення про невідповідність даних.

4. Встановлення політики стягнення заборгованості: важливо мати чітку політику щодо стягнення заборгованості та відстежувати відкриті рахунки.

Рекомендуються систематичні перевірки заборгованості та встановлення термінів платежу, щоб уникнути накопичення заборгованості.

5. Забезпечення аналізу фінансових показників: важливо мати на руках аналіз фінансових показників, щоб уникнути ризиків та відслідковувати динаміку розвитку бізнесу.

Рекомендуються регулярні звіти, які будуть містити інформацію про стан заборгованості, зведені баланси рахунків та аналіз платіжних термінів.

6. Перевірка точності внесення даних: важливо перевіряти точність введення даних щодо розрахунків з покупцями та постачальниками, особливо коли це виконується вручну. Це допоможе уникнути помилок та забезпечить точність фінансових даних.

Податкова декларація, розрахунок - документ, що подається платником податків (у тому числі відокремленим підрозділом у випадках, визначених цим Кодексом) контролюючому органу в установлені законом строки, на підставі якого нараховується та сплачується податкове зобов'язання, або документ, що засвідчує суму нарахованого (виплаченого) доходу на користь платників податків - фізичних осіб, суму утриманого та сплаченого податку.

Додатки до податкової декларації є невід'ємною частиною. Податкова декларація складається за формою, затвердженою в порядку, визначеному пунктом 46.5 статті 46 цього Кодексу та чинною на момент її подання.

Ставки податку встановлюються залежно від оподатковуваної бази:

- поставки на митній території України та ввезення на митну територію України лікарських засобів, дозволених до виробництва та застосування в Україні та внесених до Державного реєстру лікарських засобів, виробів медичного призначення згідно з переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України;

- поставки на митній території України та ввезення на митну територію України лікарських засобів, виробів медичного призначення та медичного обладнання, дозволених до використання в клінічних випробуваннях, дозвіл на проведення яких надано центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері галузь охорони здоров'я.

Звітним (податковим) періодом є один календарний місяць, але в окремих випадках, визначених Кодексом, - календарний квартал з урахуванням таких особливостей:

- а) якщо установа береться на облік як платник податку з дня, відмінного від першого числа календарного місяця, першим звітним періодом є період, який

починається з дня такої реєстрації та, відповідно, закінчується останнім днем першого повний календарний місяць;

б) у разі зняття з податкового обліку установи в день, відмінний від останнього дня календарного місяця, останнім звітним періодом вважається період, який починається з першого числа такого місяця і, відповідно, закінчується днем це скасування.

Податкова декларація «подається за базовий звітний період, що дорівнює календарному місяцю, протягом 20 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного місяця» [4].

Сума податкового зобов'язання, визначена платником податків у поданій ним декларації, підлягає сплаті протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку подання декларації.

Податковий контроль — це система заходів контролюючих органів щодо контролю за правильністю нарахування, повнотою і своєчасністю сплати податків і зборів, дотриманням законодавства з питань регулювання готівкового обігу, ведення розрахунково-касових операцій, ліцензування та іншого законодавства, контроль за дотриманням яких покладено, відповідно, на контролюючі органи.

ВИСНОВКИ

Дослідження системи обліку розрахунків з покупцями і замовниками в ТОВ «ІРКАТЕК 2020» дозволило зробити такі висновки:

1. Розрахунки з вітчизняними покупцями і замовниками є важливою частиною діяльності будь-якого підприємства. Сутність розрахунків полягає в тому, що підприємство отримує платежі за свої товари або послуги від покупців і замовників, а також здійснює платежі за товари і послуги, які придбані від постачальників.

Розрахунки з покупцями здійснюються у формі продажу товарів або послуг, виписування рахунків-фактур, передачі товарів або послуг, виставлення платіжних доручень на отримання грошей від покупців. Розрахунки з замовниками здійснюються у формі укладення договорів на виконання робіт або надання послуг, виписування рахунків-фактур, виставлення платіжних доручень на отримання грошей від замовників.

Основне значення розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками полягає у забезпеченні фінансової стабільності підприємства та збереженні його платоспроможності. Це дозволяє підприємству забезпечувати поточну діяльність, розширювати свої можливості, вести нові проекти та інвестувати в розвиток.

Форми розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками можуть бути різними в залежності від умов контракту, типу товару або послуги, терміну поставки та інших факторів. Однією з форм є готівкові розрахунки, коли платежі здійснюються готівкою в момент придбання товару або отримання послуги.

2. Визнання та оцінка заборгованості вітчизняних покупців і замовників є важливим етапом управління фінансовою діяльністю підприємства. Заборгованість з покупців та замовників виникає в результаті невчасної сплати ними виставлених рахунків та може становити значну частину балансу підприємства. Оцінка заборгованості вітчизняних покупців та замовників дає можливість керівництву підприємства вчасно вживати заходів щодо її зменшення.

Визнання заборгованості вітчизняних покупців та замовників здійснюється за принципом належності. За цим принципом заборгованість вважається визнаною в

той момент, коли з'являється юридично значима підстава для визнання заборгованості, наприклад, після виставлення рахунку на оплату. Оцінка заборгованості вітчизняних покупців та замовників здійснюється на основі її стану на певний момент часу.

Для оцінки заборгованості вітчизняних покупців та замовників використовуються різні методи. Один з них - метод відсотка від заборгованості, коли сума заборгованості визначається як різниця між сумою виставлених рахунків та сумою отриманих платежів. Інший метод - метод прогнозування, коли на основі аналізу платіжної дисципліни покупців та замовників прогнозуються їхні майбутні платежі.

3. Організаційно-технологічні особливості діяльності ТОВ "ІРКАТЕК 2020" мають вплив на побудову обліку розрахунків з покупцями і замовниками.

Основна діяльність підприємства полягає в виробництві будівельних металевих конструкцій і частин конструкцій. Для забезпечення цієї діяльності підприємство використовує власне виробниче обладнання та надходження від постачальників сировини та матеріалів.

Одним з основних напрямків діяльності ТОВ «ІРКАТЕК 2020» є співпраця з вітчизняними покупцями та замовниками. У зв'язку з цим, облік розрахунків з цими контрагентами є дуже важливим для підприємства.

Для побудови ефективної системи обліку розрахунків з покупцями та замовниками, підприємство використовує сучасні інформаційні технології та програмне забезпечення, що дозволяє вести облік розрахунків в режимі реального часу та автоматично формувати звіти та аналітичні дані.

Також важливими організаційно-технологічними особливостями діяльності ТОВ «ІРКАТЕК 2020» є правильно побудована логістика, яка забезпечує своєчасне та якісне виконання замовлень, та висока якість продукції, що забезпечує високий рівень задоволення покупців та замовників.

4. Первинний облік розрахунків з вітчизняними покупцями та замовниками в ТОВ «ІРКАТЕК 2020» включає процеси документообороту та відображення управлінської інформації в облікових регістрах. Основними документами, які

відображають рух грошових коштів від покупців та замовників є рахунки-фактури та касові ордери.

У процесі первинного обліку розрахунків з покупцями та замовниками ТОВ «ІРКАТЕК 2020» створюються такі облікові документи, як:

- рахунки-фактури - документи, що створюються при продажу товарів або послуг покупцям та замовникам. У рахунках-фактурах відображаються дані про продані товари (послуги), ціну, кількість, суму, податки, терміни платежу та інші умови оплати.

- касові ордери - документи, що реєструють грошові операції, що здійснюються між ТОВ «ІРКАТЕК 2020» та його покупцями або замовниками. Касові ордери відображаються в касових книгах та мають важливе значення для забезпечення фінансової дисципліни в підприємстві.

- акти виконаних робіт (послуг) - документи, що створюються при наданні послуг або виконанні робіт замовникам. У актах виконаних робіт відображаються дані про здійснені роботи (послуги), їх обсяг, ціну, суму, податки, терміни платежу та інші умови оплати.

5. Синтетичний облік розрахунків з вітчизняними покупцями та замовниками в ТОВ «ІРКАТЕК 2020» включає формування загальної інформації про рух коштів на рахунках з покупцями та замовниками. За допомогою синтетичного обліку відображається загальна сума заборгованості покупців та замовників, які виникли в результаті відвантаження продукції або надання послуг.

Аналітичний облік розрахунків з покупцями та замовниками полягає у веденні окремого обліку за кожним покупцем або замовником. В рамках цього обліку формується інформація про всі операції з конкретним покупцем або замовником, включаючи дату операції, номер документу, суму операції та залишок заборгованості. Аналітичний облік дозволяє детально аналізувати стан розрахунків з кожним покупцем та замовником, виявляти заборгованість з окремих операцій, контролювати строк погашення заборгованості.

Організація синтетичного та аналітичного обліку розрахунків з покупцями та замовниками в ТОВ «ІРКАТЕК 2020» ґрунтується на правильному

організаційному підході до ведення бухгалтерського обліку. Він повинен відповідати вимогам законодавства та стандартів бухгалтерського обліку, а також відповідати особливостям діяльності підприємства.

6. Інформація щодо розрахунків з вітчизняними покупцями і замовниками є важливою складовою фінансової звітності ТОВ «ІРКАТЕК 2020». Ця інформація відображається в Формі №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», Формі №2 «Звіт про фінансовий результат», Формі №3 «Звіт про рух грошових коштів», «Звіт про власний капітал», «Примітки до річної фінансової звітності».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акімова Н. С., Топоркова О. В. Інформаційне забезпечення внутрішнього контролю дебіторської та кредиторської заборгованості. *Бізнес Інформ*. 2017. № 11. С. 312–317.
2. Аналіз господарської діяльності підприємства : навч. посібник / Н. Б. Кашена та ін. Харків. держ. ун-т харч. та торг. Харків, 2017. 396 с.
3. Безверхий К. В. Інформаційний комплекс облікової системи та звітність в Україні: монографія / К. В. Безверхий, Т. В. Бочуля. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 184 с.
4. Біла О. Г. Фінансове планування і прогнозування: навч. посібник. Львів: Компакт–ЛВ, 2017. 312 с.
5. Бондаренко О. С. Сучасні підходи до обліку дебіторської заборгованості у вітчизняній та зарубіжній практиці. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 18. С. 60-69.
6. Вакуленко Я. А. Шляхи удосконалення обліку розрахунків з покупцями та замовниками. С. 346-348. URL: <http://surl.li/hdjxr> (дата звернення 25.04.2023).
7. Васільєва Л.М., Трайно О.В. Організація обліку дебіторської заборгованості та шляхи її удосконалення. *Молодий вчений*. 2017. № 10(50). С. 820–823
8. Вороная Н., Адамович Н., Чернишова Н. Борг і заборгованість: розбираємося в поняттях. *Податки & Бухоблік*. 2020. № 23. URL: <http://surl.li/hdjxr> (дата звернення 25.04.2023).
9. Господарський кодекс України: законодавство України від 16 січня 2003 року № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення 25.04.2023).
10. Гуцаленко Л. В. Марчук У. О. Реалізація контрольної функції обліку в управлінні поточними зобов'язаннями підприємств. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2015. Вип. 2(1.1). С. 43-48.
11. Гуцаленко Л.В., Мельник А.О. Облік дебіторської заборгованості: концептуальні основи НП(С)БО та МСФЗ. *Ефективна економіка*. 2020. №9. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2020/4.pdf

- 12.Дідоренко Т. В. Завдання та принципи побудови обліку розрахунків з покупцями і замовниками. *Сталий розвиток економіки*. 2015. № 3. С. 217-220.
- 13.Жарнікова В. В. Облік розрахунків з покупцями: систематизація поглядів та перспективи досліджень. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*, №2 (2018). С. 48-63.
- 14.Закревська О.Ю. Організація бухгалтерського обліку поточної дебіторської заборгованості підприємства торгівлі. *Причорноморські економічні студії*. 2017. Вип. 20. С. 103–106
- 15.Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затв. Наказом М-ва фінансів України від 30 лист. 1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99/conv#Text>(дата звернення 25.04.2023).
- 16.Карпенко Є. А. Фінансовий облік: навчально-методичний посібник. Полтава: ПУЕТ, 2017. 359 с.
- 17.Кащена Н.Б. Методика економічного аналізу: сутність та елементи / Н.Б. Кащена, О.В. Цуканова, Н.М. Гаркуша. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2019. Вип. 1. С. 40–51
- 18.Ковальчук М.С., Вакулюк С.А. Особливості обліку розрахунків із покупцями та замовниками. URL: <http://surl.li/hdjzt> (дата звернення 28.04.2023)..
- 19.Косова Т.Д. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / Т. Д. Косова, І. В. Сіменко. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 440 с.
- 20.Крамаренко Г. О. Фінансовий аналіз / Г. О. Крамаренко, О. Є. Чорна. Київ: Центр навч. літ-ри, 2019. 392 с.
- 21.Кручак Л. Методика аналізу дебіторської заборгованості в системі управління підприємством. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2016, №11. С.112-118
- 22.Матицина Н. О. Основні засади регулювання розрахункових відносин через управління дебіторською заборгованістю. *Бухгалтерський облік і аудит*.

2015. № 12. С. 44-51
- 23.Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: наказ Міністерства фінансів України 28.03.13 р. № 433 URL: www.rada.gov.ua (дата звернення 25.04.2023).
- 24.Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2015 р. № 635. URL: www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=-382876&cat_id=293536 (дата звернення 25.04.2023).
- 25.Мних Є. В. Фінансовий аналіз : підручник / Є. В. Мних, Н. С. Барабаш. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 536 с.
- 26.Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення 25.04.2023).
- 27.Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text>. (дата звернення 25.04.2023).
- 28.Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text> (дата звернення 25.04.2023).
- 29.Олійник С.О. Шляхи удосконалення обліку дебіторської заборгованості. *Науковий огляд*. 2018. № 5 (48). С. 32–40.
- 30.Паянок Т. М. Система внутрішнього контролю дебіторської заборгованості: напрями вдосконалення. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2019. 1 (42). С. 58–63.
- 31.План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text> (дата звернення 25.04.2023)..
- 32.Податковий кодекс України: законодавство України від 2 грудня 2010 року

- № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення 25.04.2023).
33. Попова В.Д., Кузь В.І. Удосконалення обліку дебіторської заборгованості у контексті формування інформаційного забезпечення управління платоспроможністю суб'єкта господарювання. *Приазовський економічний вісник. Випуск 4(21)*. 2020. С. 104-109.
34. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 року № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення 25.04.2023).
35. Сидоренко О.О. Визнання, класифікація та окремі аспекти обліку дебіторської заборгованості у суб'єктів господарювання. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 32. С. 449–456.
36. Сидоренко О.О. Обліково-податкові наслідки зміни методу нарахування резерву сумнівних боргів. *Державний фінансовий контроль, незалежний аудит та аналіз: проблеми та перспективи розвитку : матеріали I Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Ірпінь, 18–20 грудня 2018 р. Ірпінь, 2018*. С. 305–308.
37. Стецьків М.О. Особливості удосконалення обліку розрахунків з покупцями і замовниками з урахуванням сучасних умов ведення бізнесу. URL: <http://surl.li/hdkam> (дата звернення 25.04.2023).
38. Яременко Л. М. Формування обліково-аналітичної інформації в управлінні дебіторською заборгованістю підприємства. *Економічний вісник університету. Збірник наукових праць учених та аспірантів*. 2017. Вип. 32/1. С. 123–130.
39. Яременко Л.М. Первинний та синтетичний облік розрахунків з покупцями і замовниками. URL: <https://cutt.ly/96MmCeV> (дата звернення 25.04.2023).
40. Nazarenko O. Accounting and economic aspects of the calculation of the integrated assessment index of outsourcing companies. *European Science. Scientific journal*. 2020. № 1. p. 64—70. URL: <http://surl.li/hdkay> (дата звернення 25.04.2023)..

ДОДАТКИ

Додаток А

Видаткова накладна № 71 від 03 жовтня 2022 р.

Постачальник: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ІРКАТЕК-2020"

п/р UA373005280000026000000005858 у банку АТ «ОТП Банк»,
Україна, 07443, Київська, Броварський, смт Калинівка, Ігорева, дом № 5,
код за ЄДРПОУ 43925281, ІПН 439252810062Покупець: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ВИРОБНИЧО-КОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО
ПАРИТЕТ-К"

Україна, 04050, м. Київ, вул. Глибочицька, 40 «У», дом № 35, корпус У

Договір: № 706 від 07.06.2021

Замовлення: Замовлення покупця № 65 від 19 вересня 2022 р.

№	Артикул	Товар	Кількість	Ціна без ПДВ	Сума без ПДВ
1	Вставка ежектора	Вставка ежектора	20 шт	111,00	2 220,00

Разом: 2 220,00

Сума ПДВ: 444,00

Всього із ПДВ: 2 664,00

Всього найменувань 1, на суму 2 664,00 грн.

Дві тисячі шістсот шістдесят чотири гривні 00 копійок

У т.ч. ПДВ: Чотириста сорок чотири гривні 00 копійок

Від постачальника*

Отримав(ла)

* Відповідальний за здійснення господарської операції і правильність її оформлення

За довіреністю

№

від

Рисунок А.1 - Видаткова накладна ТОВ «ІРКАТЕК 2020»

Джерело: згруповано за інформацією підприємства

Видаткова накладна № 75 від 11 жовтня 2022 р.

Постачальник: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ІРКАТЕК-2020"

п/р UA373005280000026000000005858 у банку АТ «ОТП Банк»,
Україна, 07443, Київська, Броварський, смт Калинівка, Ігорева, дом № 5,
код за ЄДРПОУ 43925281, ІПН 439252810062

Покупець: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ВИРОБНИЧО-КОМЕРЦІЙНА КОМПАНІЯ СПЕЦМАШ

Україна, Київська, Київ, Милославська, дом № 47, кв.138

Договір: № 1/27-09 від 27.09.2022

Замовлення: Замовлення покупця № 67 від 28 вересня 2022 р.

№	Артикул	Товар	Кількість	Ціна без ПДВ	Сума без ПДВ
1	Вал адаптора НШ-Кардан	Вал адаптора НШ-Кардан	4 шт	3 188,55	12 754,20

Разом: 12 754,20

Сума ПДВ: 2 550,84

Всього із ПДВ: 15 305,04

Всього найменувань 1, на суму 15 305,04 грн.

П'ятнадцять тисяч триста п'ять гривень 04 копійки

У т.ч. ПДВ: Дві тисячі п'ятсот п'ятдесят гривень 84 копійки

Від постачальника*

Отримав(ла)

* Відповідальний за здійснення господарської операції і правильність її оформлення

За довіреністю

№

від

Рисунок А.2 - Видаткова накладна ТОВ «ІРКАТЕК 2020»

Джерело: згруповано за інформацією підприємства

Видаткова накладна № 76 від 24 жовтня 2022 р.

Постачальник: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ІРКАТЕК-2020"
п/р UA373005280000026000000005858 у банку АТ «ОТП Банк»,
Україна, 07443, Київська, Броварський, смт Калинівка, Ігорєва, дом № 5,
код за ЄДРПОУ 43925281, ІПН 439252810062

Покупець: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ КОМПАНІЯ ТІТАЛ
Україна, київ, Володимирська, дом № 71

Договір: Основной договор

Замовлення: Замовлення покупця № 73 від 10 жовтня 2022 р.

№	Артикул	Товар	Кількість	Ціна без ПДВ	Сума без ПДВ
1	611.61.001.01	Фланець вала опори	32 шт	585,00	18 720,00

Разом: 18 720,00
Сума ПДВ: 3 744,00
Всього із ПДВ: 22 464,00

Всього найменувань 1, на суму 22 464,00 грн.

Двадцять дві тисячі чотириста шістьдесят чотири гривні 00 копійок
У т.ч. ПДВ: Три тисячі сімсот сорок чотири гривні 00 копійок

Від постачальника*

Отримав(ла)

* Відповідальний за здійснення господарської операції і правильності її оформлення

За довіреністю

№

від

Рисунок А.3 - Видаткова накладна ТОВ «ІРКАТЕК 2020»

Джерело: згруповано за інформацією підприємства

Увага! Оплата цього рахунку означає погодження з умовами поставки товарів. Повідомлення про оплату є обов'язковим, в іншому випадку не гарантується наявність товарів на складі. Товар відпускається за фактом надходження коштів на п/р Постачальника, самовивозом, за наявності довіреності та паспорта.

Зразок заповнення платіжного доручення

Отримувач	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ІРКАТЕК-2020"		
Код	43925281	КРЕДИТ рах. №	
Банк отримувача	АТ «ОТП Банк»		
			UA373005280000026000000005858

Рахунок на оплату по замовленню № 67 від 28 вересня 2022 р.

Постачальник: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ІРКАТЕК-2020"
п/р UA373005280000026000000005858 у банку АТ «ОТП Банк»,
Україна, 07443, Київська, Броварський, смт Калинівка, Ігорєва, дом № 5,
код за ЄДРПОУ 43925281, ІПН 439252810062

Покупець: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ВИРОБНИЧО-КОМЕРЦІЙНА КОМПАНІЯ СПЕЦМАШ

Договір: № 1/27-09 від 27.09.2022

№	Артикул	Товар	Кількість	Ціна без ПДВ	Сума без ПДВ
1	Вал адаптора НШ-Кардан	Вал адаптора НШ-Кардан	4 шт	3 188,55	12 754,20

Разом: 12 754,20
Сума ПДВ: 2 550,84
Всього із ПДВ: 15 305,04

Всього найменувань 1, на суму 15 305,04 грн.

П'ятнадцять тисяч триста п'ять гривень 04 копійки
У т.ч. ПДВ: Дві тисячі п'ятсот п'ятдесят гривень 84 копійки

Виписав(ла):

Рисунок А.4 - Рахунок на оплату замовлення ТОВ «ІРКАТЕК 2020»

Джерело: згруповано за інформацією підприємства

Увага! Оплата цього рахунку означає погодження з умовами поставки товарів. Повідомлення про оплату є обов'язковим, в іншому випадку не гарантується наявність товарів на складі. Товар відпускається за фактом надходження коштів на п/р Постачальника, самовивозом, за наявності довіреності та паспорта.

Зразок заповнення платіжного доручення

Отримувач	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ІРКАТЕК-2020"		
Код	43925281	КРЕДИТ рах. №	
Банк отримувача	АТ «ОТП Банк»		
			UA373005280000026000000005858

Рахунок на оплату по замовленню № 65 від 19 вересня 2022 р.

Постачальник: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ІРКАТЕК-2020"

п/р UA373005280000026000000005858 у банку АТ «ОТП Банк»,
Україна, 07443, Київська, Броварський, смт Калинівка, Ігорєва, дом № 5,
код за ЄДРПОУ 43925281, ІПН 439252810062

Покупець: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ВИРОБНИЧО-КОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО ПАРИТЕТ-К"

Договір: № 706 від 07.06.2021

№	Артикул	Товар	Кількість	Ціна без ПДВ	Сума без ПДВ
1	Вставка ежектора	Вставка ежектора	20 шт	111,00	2 220,00

Разом: 2 220,00
Сума ПДВ: 444,00
Всього із ПДВ: 2 664,00

Всього найменувань 1, на суму 2 664,00 грн.

Дві тисячі шістсот шістдесят чотири гривні 00 копійок
У т.ч. ПДВ: Чотириста сорок чотири гривні 00 копійок

Виписав(ла):

Рисунок А.5 - Рахунок на оплату замовлення ТОВ «ІРКАТЕК 2020»

Джерело: згруповано за інформацією підприємства

Додаток Б

Зведена податкова накладна	
Складена на операції, звільнені від оподаткування	
Не підлягає наданню отримувачу (покупцю) з причини (зазначається відповідний тип причини)	

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
від 31 грудня 2015 року № 1307
(у редакції наказу Міністерства фінансів України
від 01 березня 2021 року № 131)

ПОДАТКОВА НАКЛАДНА

0 3 1 0 2 0 2 2
(дата складання)

1 /
(порядковий номер)

Постачальник (продавець)			
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ІРКАТЕК-2020"			
(найменування, прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) - для фізичної особи - підприємця)			
4 3 9 2 5 2 8 1 0 0 6 2		4 3 9 2 5 2 8 1	1
(індивідуальний податковий номер)	(номер філії ²)	(податковий номер платника податку ³ або серія (за наявності) та номер паспорта ⁴)	(код ⁵)

Отримувач (покупець)			
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ВИРОБНИЧО-КОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО ПАРІТЕТ-К"			
(найменування, прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) - для фізичної особи - підприємця)			
3 7 9 7 3 8 2 2 6 5 6 6		3 7 9 7 3 8 2 0	1
(індивідуальний податковий номер)	(номер філії ²)	(податковий номер платника податку ³ або серія (за наявності) та номер паспорта ⁴)	(код ⁵)

Розділ А		
I	Загальна сума коштів, що підлягають сплаті, з урахуванням податку на додану вартість	2 664,00
II	Загальна сума податку на додану вартість, у тому числі:	444,00
III	загальна сума податку на додану вартість за основною ставкою	444,00
IV	загальна сума податку на додану вартість за ставкою 7%	
V	загальна сума податку на додану вартість за ставкою 14%	
VI	Усього обсяги постачання за основною ставкою (код ставки 20)	2 220,00
VII	Усього обсяги постачання за ставкою 7% (код ставки 7)	
VIII	Усього обсяги постачання за ставкою 14% (код ставки 14)	
IX	Усього обсяги постачання при експорті товарів за ставкою 0% (код ставки 901)	
X	Усього обсяги постачання на митній території України за ставкою 0% (код ставки 902)	
XI	Усього обсяги операцій, звільнених від оподаткування (код ставки 903)	
XII	Дані щодо зворотної (заставної) тари	

Розділ Б													
№ з/п	Опис (номенклатура) товарів/послуг продавця	Код			Одиниця виміру товару/ послуги		Кількість (об'єм, обсяг)	Ціна постачання одиниці товару/ послуги або максимальна роздрібна ціна товарів без урахування податку на додану вартість	Код ставки	Код пільги?	Обсяги постачання (без оподаткування) без урахування податку на додану вартість	Сума податку на додану вартість	Код виду діяльності сільськогосподарського товаровиробника
		товару згідно з УКТ ЗЕД	ознаки імпортованого товару ⁶	послуги згідно з ДКПП	умовне позначення (українське)	код							
1	2	3.1	3.2	3.3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Вставка ексектора	7326909890			шт	2009	20	111,00	20		2 220,00	444,00	

Суми податку на додану вартість, нараховані (сплачені) у зв'язку з постачанням товарів/послуг, зазначених у цій накладній, визначені правильно, відповідають сумі податкових зобов'язань продавця.

Посадова (уповноважена) особа/фізична особа
(законний представник)

Юрій ЛЕВАДА
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

2468812698
(реєстраційний номер облікової картки платника податків
або серія (за наявності) та номер паспорта)

Зведена податкова накладна	
Складена на операції, звільнені від оподаткування	
Не підлягає наданню отримувачу (покупцю) з причини	
(визначається відповідний тип причини)	

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України

від 31 грудня 2015 року № 1307

(у редакції наказу Міністерства фінансів України

від 01 березня 2021 року № 131)

ПОДАТКОВА НАКЛАДНА

2 4 1 0 2 0 2 2
(дата складання) / 6
(порядковий номер)

Постачальник (продавець)	
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ІРКАТЕК-2020"	
(найменування, прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) - для фізичної особи - підприємця)	
4 3 9 2 5 2 8 1 0 0 6 2	1
(індивідуальний податковий номер)	(код ²)
4 3 9 2 5 2 8 1	1
(податковий номер платника податку ³ або серія (за наявності) та номер паспорта ⁴)	(номер філії ²)

Отримувач (покупець)	
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ВИРОБНИЧО-КОМЕРЦІЙНА КОМПАНІЯ СПЕЦМАШ	
(найменування, прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) - для фізичної особи - підприємця)	
4 1 6 9 9 7 3 2 6 5 2 6	1
(індивідуальний податковий номер)	(код ²)
4 1 6 9 9 7 3 3	1
(податковий номер платника податку ³ або серія (за наявності) та номер паспорта ⁴)	(номер філії ²)

Розділ А

I	Загальна сума коштів, що підлягають сплаті, з урахуванням податку на додану вартість	15 305,04
II	Загальна сума податку на додану вартість, у тому числі:	2 550,84
III	загальна сума податку на додану вартість за основною ставкою	2 550,84
IV	загальна сума податку на додану вартість за ставкою 7%	
V	загальна сума податку на додану вартість за ставкою 14 %	
VI	Усього обсяги постачання за основною ставкою (код ставки 20)	12 754,20
VII	Усього обсяги постачання за ставкою 7% (код ставки 7)	
VIII	Усього обсяги постачання за ставкою 14 % (код ставки 14)	
IX	Усього обсяги постачання при експорті товарів за ставкою 0% (код ставки 901)	
X	Усього обсяги постачання на митній території України за ставкою 0% (код ставки 902)	
XI	Усього обсяги операцій, звільнених від оподаткування (код ставки 903)	
XII	Дані щодо зворотної (заставної) тари	

Розділ Б

№ з/п	Опис (номенклатура) товарів/послуг продавця	Код			Одиниця виміру товару/ послуги		Кількість (об'єм, обсяг)	Прийнятий одиниць товару/ послуги або максимальна роздрібна ціна товарів без урахування податку на додану вартість	Код ставки	Код пільги ⁷	Обсяги постачання (без оподаткування) без урахування податку на додану вартість	Сума податку на додану вартість	Код виду діяльності сільськогосподарського товаровиробника
		товару згідно з УКТ ЗЕД	ознаки імпортованого товару ⁶	послуги згідно з ДКПП	умовне позначення (українське)	код							
1	2	3.1	3.2	3.3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Вал адитора НПП-Кардан DAUN	7326909890			шт	2009	4	3 188,55	20		12 754,20	2 550,84	

Суми податку на додану вартість, нараховані (сплачені) у зв'язку з постачанням товарів/послуг, зазначених у цій накладній, визначені правильно, відповідають сумі податкових зобов'язань продавця.

Посадова (уповноважена) особа/фізична особа
(законний представник)Юрій ЛЕВАДА
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)2468812698
(реєстраційний номер облікової картки платника податків)

Зведена податкова накладна	
Складена на операції, звільнені від оподаткування	
Не підлягає наданню отримувачу (покупцю) з причини (зазначається відповідний тип причини)	

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
від 31 грудня 2015 року № 1307
(у редакції наказу Міністерства фінансів України
від 01 березня 2021 року № 131)

ПОДАТКОВА НАКЛАДНА

2 9 0 9 2 0 2 2
(дата складання)

7 /
(порядковий номер)

Постачальник (продавець) ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ІРКАТЕК-2020" (найменування, прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) - для фізичної особи - підприємця)		Отримувач (покупець) ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ВИРОБНИЧО-КОМЕРЦІЙНА КОМПАНІЯ СПЕЦМАШ (найменування, прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) - для фізичної особи - підприємця)	
4 3 9 2 5 2 8 1 0 0 6 2 (індивідуальний податковий номер)	(номер філії ²)	4 3 9 2 5 2 8 1 (податковий номер платника податку ³ або серія (за наявності) та номер паспорта ⁴)	1 (код ⁵)
4 1 6 9 9 7 3 2 6 5 2 6 (індивідуальний податковий номер)	(номер філії ²)	4 1 6 9 9 7 3 3 (податковий номер платника податку ³ або серія (за наявності) та номер паспорта ⁴)	1 (код ⁵)

Розділ А

I	Загальна сума коштів, що підлягають сплаті, з урахуванням податку на додану вартість	15 305,04
II	Загальна сума податку на додану вартість, у тому числі:	2 550,84
III	загальна сума податку на додану вартість за основною ставкою	2 550,84
IV	загальна сума податку на додану вартість за ставкою 7%	
V	загальна сума податку на додану вартість за ставкою 14%	
VI	Усього обсяги постачання за основною ставкою (код ставки 20)	12 754,20
VII	Усього обсяги постачання за ставкою 7% (код ставки 7)	
VIII	Усього обсяги постачання за ставкою 14% (код ставки 14)	
IX	Усього обсяги постачання при експорті товарів за ставкою 0% (код ставки 901)	
X	Усього обсяги постачання на митній території України за ставкою 0% (код ставки 902)	
XI	Усього обсяги операцій, звільнених від оподаткування (код ставки 903)	
XII	Дані щодо зворотної (заставної) тари	

Розділ Б

№ з/п	Опис (номенклатура) товарів/послуг продавця	Код			Одиниця виміру товару/ послуги		Кількість (об'єм, обсяг)	Ціна постачання одиниці товару/ послуги або максимальна роздрібна ціна товарів без урахування податку на додану вартість	Код ставки	Код пільги ⁷	Обсяги постачання (без оподаткування) без урахування податку на додану вартість	Сума податку на додану вартість	Код виду діяльності сільсько- господарсько- го товаро- виробника
		товару згідно з УКТ ЗЕД	ознаки імпор- товано- го то- вару ⁶	послуги згідно з ДКПП	умовне позна- чення (україн- ське)	код							
1	2	3.1	3.2	3.3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Вал адаптора НШ-Кардан	7326909890			шт	2009	4	3 188,55	20		12 754,20	2 550,84	

Суми податку на додану вартість, нарахovanі (сплачені) у зв'язку з постачанням товарів/послуг, зазначених у цій накладній, визначені правильно, відповідають сумі податкових зобов'язань продавця.

Посадова (уповноважена) особа/фізична особа
(законний представник)

Юрій ЛЕВАДА
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

2468812698
(реєстраційний номер облікової картки платника податків)

Додаток В

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2021 р.

ТОВ «ІРКАТЕК-2020»

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1 258	2 036
первісна вартість	1001	5 537	8 061
накопичена амортизація	1002	4 279	6 025
Незавершені капітальні інвестиції	1005	3 272	7 935
Основні засоби	1010	440 023	423 510
первісна вартість	1011	640 422	650 724
Знос	1012	200 399	227 214
Інвестиційна нерухомість	1015	1 785	690
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	1 785	690
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	61 647	61 647
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	20	-
Усього за розділом I	1095	508 005	495 818
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	63 548	77 001
Виробничі запаси	1101	49 155	47 487
Незавершене виробництво	1102	745	506
Готова продукція	1103	10 298	16 577
Товари	1104	3 349	12 430
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	78 834	94 005
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	10 533	18 346
з бюджетом	1135	940	194
у тому числі з податку на прибуток	1136	194	194

Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	19 654	19 728
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	23 490	29 033
Готівка	1166	659	476
Рахунки в банках	1167	15 395	20 457
Витрати майбутніх періодів	1170	694	587
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	173	182
Усього за розділом II	1195	197 866	239 076
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	4 701
Баланс	1300	705 871	739 595

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	163 546	163 546
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	202 928	202 928
Додатковий капітал	1410	11 922	11 922
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(275 442)	(272 659)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	102 954	105 737
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	37 483	35 930
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	230 635	152 214
Інші довгострокові зобов'язання	1515	161 644	207 134
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-

Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	429 762	395 278
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	29 976	76 726
товари, роботи, послуги	1615	81 777	96 814
розрахунками з бюджетом	1620	6 225	6 724
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	3 658	2 660
розрахунками з оплати праці	1630	15 820	15 635
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1 646	12 390
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	22 665	25 953
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від пере страховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	11 388	1 678
Усього за розділом III	1695	173 155	238 580
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	705 871	739 595

Додаток Д

Фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2021 р.

ТОВ «ІРКАТЕК-2020»

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 267 439	1 078 053
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(801 424)	(705) 256
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
Прибуток	2090	466 015	372 797
Збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	12 550	24 932
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(170 552)	(143) 495
Витрати на збут	2150	(256 477)	(198) 783
Інші операційні витрати	2180	(6 294)	(7 983)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
Прибуток	2190	45 242	47 468
Збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	5 738	26 559

Інші доходи	2240	5 592	-
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(55 321)	(59 528)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(11 427)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
Прибуток	2290	1 251	3 072
Збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	1 533	(421)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
Прибуток	2350	2 784	2 651
Збиток	2355	(-)	(-)

ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА 2021 РІК (ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ) ТОВ «ІРКАТЕК-2020»

Найменування показника	Код рядка	Всього на кінець року	у т.ч. за строками непогашення		
			до 12 місяців	від 12 до 18 місяців	від 18 до 36 місяців
1	2	3	4	5	6
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	940	94005	94005	-	-
Інша поточна дебіторська Заборгованість	950	19728	19728	-	-

ТОВ «ІРКАТЕК-2020»
НАКАЗ № 1

про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику підприємства

сmt. Калинівка
лютого 2021 року

від "11"

На підставі Закону України від 16.07.99 р. N 996-XIV «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку наказую:

1. Організація бухгалтерського обліку

- 1.1. Доручити забезпечення бухгалтерського обліку на підприємстві бухгалтерській службі на чолі з головним бухгалтером.
- 1.2. Застосовувати на підприємстві журнально-ордерну систему обліку.
- 1.3. Застосовувати форми журналів-ордерів та інших облікових реєстрів, розроблені фахівцями підприємства в минулому році й адаптовані бухгалтерією до нової системи обліку. Для повної та реальної картини здійснюваних господарських операцій та їх результатів дозволити головному бухгалтерові своїм розпорядженням затверджувати додаткову систему субрахунків і реєстрів аналітичного обліку.
- 1.4. Бухгалтерам проставляти на первинних документах, що відображаються в обліку, відмітку про їх обробку у вигляді кореспонденції рахунків, дати, підпису.
- 1.5. Складати щомісяця журнали-ордери та інші облікові реєстри. Роздруківки з комп'ютерної програми підписувати оператору-виконавцеві і бухгалтерові, який відповідає за складання облікового документа.
- 1.6. Дані журналів-ордерів, інших облікових реєстрів і додаткових довідок головному бухгалтеру відображати в Головній книзі підприємства (оборотному балансі), що є підставою для складання Балансу підприємства. Після обробки журнали-ордери, облікові реєстри і довідки повинні бути підписані головним (старшим) бухгалтером із вказівкою дати підпису.
- 1.7. Фахівцям відділів: маркетингу, збуту, постачання, виробничо-технічного, ремонтно-механічного - неухильно виконувати вимоги працівників бухгалтерії щодо дотримання порядку оформлення первинних документів і терміну подання їх до обліку. За порушення вимог бухгалтерів, несвоєчасне складання первинних документів і недостовірність відображення в них даних притягати фахівців до дисциплінарної відповідальності.
У випадках якщо документ, підписаний таким фахівцем, складений з порушенням законодавчих і нормативних вимог, або взагалі не складений, або відсутність такого документа потягла за собою застосування фінансових санкцій до підприємства, то питання про відповідальність фахівця розглядати на засіданні правління (дирекції) товариства за участю представників трудового колективу (профспілки, за наявності).
- 1.8. Для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку і фінансової звітності провести інвентаризацію активів і зобов'язань відповідно до Інструкції з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів і розрахунків, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 11.08.94 р. N 69 (зі змінами і доповненнями).
- 1.9. Для здійснення інвентаризації і прийняття рішення за її результатами створити постійно діючу інвентаризаційну комісію у складі:

Голова комісії: _____

Члени комісії: _____

2. Про облікову політику підприємства

2.1. Дозволяю змінити облікову політику, якщо:

- зміняться вимоги Міністерства фінансів України;
- зміняться статутні вимоги підприємства;
- нові (запропоновані й обґрунтовані фахівцями підприємства) положення облікової політики забезпечують більш достовірне відображення господарських операцій.

2.2. При складанні фінансової звітності встановити кордон істотності в розмірі 50 грн.,

2.3. Основним засобом визнавати актив, якщо очікуваний термін його корисного використання (експлуатації), установлений засіданням виробничої комісії, більше року (або операційного циклу, якщо він більше року), а вартісна оцінка якого дорівнює сумі, що перевищує 2 500 грн.

2.4. До малоцінних необоротних матеріальних активів відносити активи, відмінні від основних засобів (на підставі класифікації, поданої в пункті 5 НП(С)БО 7 "Основні засоби" і пункті 4 цього наказу), вартісна оцінка яких дорівнює сумі, що не перевищує 2 500 грн.

2.5. Застосовувати при нарахуванні амортизації основних засобів методи амортизації, строк корисного використання та ліквідаційну вартість, установлені і затверджені наказом по підприємству, за результатами місяця в якому такий необоротний актив введений в експлуатацію.

2.6. Установити такі методи нарахування амортизації для:

- інших необоротних матеріальних активів - прямолінійний метод;
- малоцінних необоротних активів і бібліотечних фондів - у розмірі 100%-вої їх вартості в першому місяці використання об'єкта;
- предметів прокату - прямолінійний метод.

2.7. Термін корисного використання нематеріальних активів встановлюється наказом по підприємству, за результатами місяця в якому такий нематеріальний актив введений в експлуатацію.

2.8. Застосовувати прямолінійний метод амортизації нематеріальних активів.

2.9. Установити такі методи оцінки вибуття запасів:

- при відпусканні запасів у виробництво - метод ФІФО
- при відпусканні товарів у реалізацію до фірмових магазинів - метод ціни продажу;
- при відпусканні запасів у реалізацію - метод ФІФО

2.10. З метою недопущення розкрадань (недостач) малоцінних і швидкозношуваних предметів, переданих в експлуатацію і вилучених зі складу активів, головному бухгалтерові посилити контроль за видачею таких МШП за місцями експлуатації шляхом забезпечення проставлення в облікових картках підписів працівників в отриманні МШП, відміток про переміщення МШП між структурними підрозділами, а також складання актів на їх списання у разі непридатності до експлуатації.

2.11. Суму резерву сумнівних боргів установлювати на підставі класифікації дебіторської заборгованості за продукцію, товари, послуги за термінами її непогашення.

2.12. Створити забезпечення:

- оплати відпусток згідно з розрахунком, складеним економічним відділом (економістом);
- гарантійних зобов'язань для здійснення майбутніх витрат на проведення гарантійних ремонтів проданої продукції відповідно до кошторису, складеного службою головного механіка й узгодженого з економічним відділом (економістом).

3. Гармонізація бухгалтерського та податкового обліку, у зв'язку з набуттям чинності з 1 січня 2015 року змін до Податкового кодексу України, внесеними законами [№ 71-VIII від 28.12.2014](#) та [№ 72-VIII від 28.12.2014](#)}

3.1. Для цілей бухгалтерського обліку, використовувати національні стандарти бухгалтерського обліку, що введені в дію згідно з чинним законодавством.

3.2. Первісну вартість основних засобів збільшувати на суму витрат, що збільшують очікувані економічні вигоди від використання такого активу

3.3 Витрати, що підтримують об'єкт основного засобу у робочому стані відносити до витрат періоду, у якому такі витрати понесені

3.4. Нарахування амортизації здійснювати з урахуванням мінімально допустимих строків корисного використання основних засобів, встановлених податковим законодавством.

3.5. При визначенні собівартості виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг до загальновиробничих витрат відносити перелік витрат, що зазначений у пунктах 3.5.1 та 3.5.2 даного наказу.

3.5.1.

УСТАНОВИТИ ПЕРЕЛІК І СКЛАД ЗМІННИХ ТА ПОСТІЙНИХ ЗАГАЛЬНОВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ

1. Витрати на управління виробництвом:

- а) оплата праці апарату управління цехами, дільницями, включаючи премії, матеріальну допомогу;
- б) відрахування на соціальні заходи і медичне страхування апарату управління цехами, дільницями;
- в) витрати на оплату службових відряджень персоналу цехів, дільниць;
- г) інші витрати:

- вартість поштово-телеграфних послуг;
- вартість послуг зв'язку;
- вартість канцелярського приладдя;
- вартість послуг з участі в семінарах;
- витрати на придбання періодичних видань і спеціальної літератури виробничої тематики тощо.

2. Амортизація основних засобів усього виробничого та загальновиробничого (цехового, дільничного, лінійного) призначення, крім вантажних автомобілів вантажопідйомністю понад 2 т.

3. Амортизація нематеріальних активів усього виробничого та загальновиробничого (цехового, дільничного, лінійного) призначення.

4. Витрати на утримання та експлуатацію необоротних активів виробничого та загально виробничого призначення:

- а) вартість мастильних, обтиральних матеріалів та інших допоміжних матеріалів, необхідних для догляду за обладнанням і підтриманням його у працездатному стані;
- б) оплата праці допоміжних робітників, які обслуговують обладнання, — наладників, мастильників, електромонтерів, слюсарів, ремонтних та інших допоміжних робітників;
- в) відрахування на соціальні заходи і медичне страхування перелічених вище робітників;
- г) вартість спожитого палива, електроенергії, води, пари та інших видів енергії на приведення в рух верстатів, насосів, пресів та інших виробничих механізмів загальновиробничого призначення;
- д) вартість послуг допоміжних виробництв і послуг сторонніх організацій, пов'язаних з утриманням та експлуатацією обладнання;
- є) вартість витраченого інструменту і пристосувань;
- ж) витрати на операційну оренду основних засобів тощо.

5. Витрати, пов'язані з утриманням пожежної та сторожової охорони:

- а) оплата праці та відрахування на соціальні заходи і медичне страхування робітників, зайнятих охороною виробничих приміщень;
- б) послуги сторонніх організацій з охорони.

6. Витрати на ремонт основних засобів виробничого та загальновиробничого призначення:

- а) витрати на ремонт будівель і споруд:
 - ☐ вартість витрачених будівельних матеріалів і запасних частин;
 - ☐ оплата праці та відрахування на соціальні заходи і медичне страхування

- робітників, які виконують ремонтні роботи;
- ☐ вартість послуг ремонтних цехів;
- б) витрати на ремонт виробничого обладнання, інструментів і транспортних засобів:
 - ☐ вартість запасних частин та інших матеріалів, витрачених при ремонті виробничого обладнання, транспортних засобів та інструментів;
 - ☐ оплата праці та відрахування на соціальні заходи і медичне страхування робітників, які виконують ремонтні роботи (слюсарів, верстатників та інших);
 - ☐ вартість послуг ремонтних цехів та інших допоміжних виробництв з ремонту обладнання, транспортних засобів, інструментів.

7. Витрати на охорону праці й техніку безпеки:

- а) поточні витрати на улаштування та утримання огорож машин та їх рухомих частин, люків, отворів, вентиляційних пристроїв;
- б) витрати на установлення сигналізації, необхідної з метою безпеки для швидкого зупинення механізмів;
- в) витрати на улаштування та утримання дезінфекційних камер, умивальників, душів, лазень та пралень на виробництві (на підприємствах, де надання цих послуг працюючим пов'язане з особливостями виробництва і передбачено колективним договором), а також на утримання роздягалень, шаф для спецодягу, сушарок та іншого подібного обладнання;
- г) вартість матеріалів, використаних на улаштування та утримання засобів охорони праці;
- д) вартість спецодягу, спецвзуття, обмундирування, окулярів та інших захисних пристосувань, що видаються найманим працівникам, необхідних їм для виконання професійних обов'язків, та інших засобів індивідуального захисту, мила та інших миючих засобів, знешкоджуючих засобів, молока та лікувально-профілактичного харчування згідно з переліком і нормами, установленними чинними нормативно-правовими актами, або на відшкодування витрат працівникам за придбання ними спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту у випадках невидачі їх адміністрацією;
- е) вартість послуг сторонніх організацій, пов'язаних із проведенням попереднього (під час прийняття на роботу) і періодичних (протягом трудової діяльності) медичних оглядів працівників, зайнятих на важких роботах, роботах зі шкідливими або небезпечними умовами праці, або де необхідно проводити професійний добір (обов'язковий первинний та періодичний профілактичний наркологічний огляди), а також щорічний обов'язковий медичний огляд осіб віком до 21 року;
- ж) інші витрати на цілі, пов'язані з охороною праці (витрати на улаштування освітлення, що відповідає санітарним нормам і правилам (у тому числі місцевого освітлення робочих місць).

8. Витрати на охорону навколишнього природного середовища:

- а) витрати на утримання та експлуатацію очисних споруд;
- б) витрати на зберігання, переробку та охорону екологічно небезпечних відходів;
- в) витрати на очищення стічних вод.

3.5.2

УСТАНОВИТИ ПЕРЕЛІК І СКЛАД ЗМІННИХ ЗАГАЛЬНОВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ

1. Амортизація вантажних автомобілів вантажопідйомністю понад 2 т виробничого та загально виробничого (цехового, дільничного, лінійного) призначення, що нараховується за виробничим методом.
2. Витрати на обслуговування виробничого процесу:

- ☐ оплата праці та відрахування на соціальні заходи загальновиробничого персоналу, зайнятого обслуговуванням виробничого процесу;
- ☐ витрати на здійснення технологічного контролю за виробничими процесами та якістю продукції, робіт, послуг.

Прийняти як базу розподілу змінних і постійних розподілених загальновиробничих витрат основну заробітну плату (без доплат і надбавок) виробничих робітників.

Інформацію про суму загальновиробничих витрат розкривати у Звіті про фінансові результати окремою статтею.

3.6. У випадку придбання одного об'єкту основних засобів, що складається з частин, які мають різний строк корисного використання (експлуатації), то кожна з цих частин визнавати в бухгалтерському обліку як окремий об'єкт основних засобів.

3.7. З метою створення єдиної системи організації бухгалтерського обліку та дотримання єдиної облікової політики для складання консолідованої звітності філіям (відділенням, структурним підрозділам) виконувати цей наказ, узгоджуючи свої дії з головним бухгалтером підприємства.

Генеральний директор Левада ЮРІЙ

Ім'я користувача:
Бухгалтерського обліку та консалтингу Степаненко ...

ID перевірки:
1015295873

Дата перевірки:
29.05.2023 09:34:06 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
29.05.2023 10:10:23 EEST

ID користувача:
100005736

Назва документа: Ворошук Арсен Орестович (КЕР)

Кількість сторінок: 54 Кількість слів: 12116 Кількість символів: 96868 Розмір файлу: 106.95 KB ID файлу: 1014967855

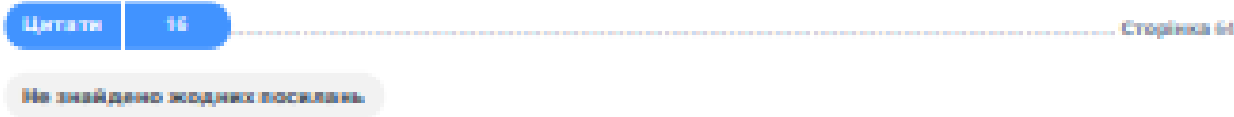
17.4%

Схожість

Найбільша схожість: 4.21% з джерелом з БІБліотеки (ID файлу: 1014340994)

4.51% Цитат

1.44%

Вилучень

Деякі джерела вилучено автоматично (фільтри вилучення: кількість знайдених слів є меншою за 8 слів та 0%)

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

